[2024] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1146 : 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 623

ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਏਮਟਾ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ

(2024 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1659-1660)

23 ਅਗਸਤ 2024

[ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ* ਅਤੇ ਅਹਸਾਨੁਦੀਨ ਅਮਾਨਉੱਲ੍ਹਾ, ਜੇਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਮਿਤੀ 24.12.2021 ਦੇ ਆਰਡਰ ਆਨ ਚਾਰਜ ਅਤੇ 03.03.2022 ਦੇ ਆਰਡਰ ਫਰੇਮਿੰਗ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ (ਪ੍ਰੀਵੈਂਸ਼ਨ ਆਫ ਕਰੱਪਸ਼ਨ ਐਕਟ) ਸੈਂਟਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯੂ/ਐਸ. 120-ਬੀਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਐਸਐਸ.409/420 ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1988 ਦੀ ਐਸਐਸ.13(1)(ਡੀ)/13(2)। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਏਮਟਾ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ) ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 12 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਏਮਾਟਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਕੋਇਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਕੋਮਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹਨ। 12, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 6 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਿਹੜੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉਠੇ ਹਨ ਉਹ ਹਨ: ਕੀ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ (ਕੈਗ) ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ; ਕੀ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 24.03.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਯਾਤ ਕੀ ਹੈ: ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਕੀ ਹੈ; ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ; ਕੀ ਕੇ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ. ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਲਈ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ; ਕੀ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਟੋਏ 'ਤੇ ਕੋਲਾ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਕੀ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ ਸੀ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਣਯੋਗ ਵਸਤੂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਕੀ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਕੇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਰਕ ਮੁੱਲ ਹੈ; ਧਾਰਾ 482, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ; ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ; ਧਾਰਾ 277 ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.

ਹੈੱਡਨੋਟ

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1988-ਐਸਐਸ.13(1)(ਡੀ)/13(2) - ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਐਸ.120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਐਸਐਸ.409/420 ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1957- ਕੀ ਸੀਬੀਆਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੀ ਸੀ?

ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਏਮਟਾ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ

ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ (ਕੈਗ) ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ:

ਸਥਿਤ: ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਈਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸਰੋਤ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਸਆਈਆਰ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਾਮਲਾ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਐਸਆਈਆਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। - ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਐਸਆਈਆਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮ ਸਮਝੌਤੇ (ਜੇਵੀਏ) ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਕੇਪੀਸੀਐਲ) ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ - ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦਾ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਕਿ ਪੀਈ-5 ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਈ-5 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦਾ ਘੇਰਾ 28.21209 ਅਤੇ ਜੇ.ਵੀ.ਏ.209, 20209 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਸਬੰਧ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਪੀਈ-5 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੋਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਸਆਈਆਰ) ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਸਿਰਫ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.1.2 ਦੇ ਰੀਪੋਰਟ 3 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋਈ ਸੀ - ਆਉਡਿਟ 2 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। [ਪਾਰਾ 8.3, 21.2(ਏ)]

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988-ਐਸਐਸ.13(1)(ਡੀ)/13(2) - ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਐਸ.120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਐਸਐਸ.409/420 ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1957-ਕੀ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਸਥਿਤ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਮੁੱਢ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ - ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੁੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। [ਪਾਰਾ 9.5, 21.2(ਬੀ)]

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1988-ਐਸਐਸ.13(1)(ਡੀ)/13(2) - ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਐਸ.120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਐਸਐਸ.409/420 ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮ) ਐਕਟ, 1957-ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 24.03.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਯਾਤ ਕੀ ਹੈ:

24.03.2016 ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਸੇ ਹੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਏਜੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ- ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਨਾਟਕਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। 20.05.2022 ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ 03.03.2022 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 21.2(ਐਫ)]

ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮ) ਐਕਟ, 1957-ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਕੀ ਹੈ:

ਸਥਿਤ: ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਗ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੀਏਸੀ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਸਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗੀ-ਸੰਸਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੀਏਸੀ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ-ਇਸ ਲਈ, ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਲੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੱਢੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਰਾ 11.5]

ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਏਮਟਾ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988-ਐਸਐਸ.13(1)(ਡੀ)/13(2) - ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਐਸ.120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਐਸਐਸ.409/420 ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1957 - ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ:

ਸਥਿਤ: ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ, ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਤਾਰਾ ਰਹਿਤ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਜਵਾਬ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਸੀ - ਜਵਾਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਲਈ ਕੋਈ ਫਰੇਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ - ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਜੇਵੀਏ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 5(2)(ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ - ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ। [ਪਰਾ 13.2]

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1988- ਐਸਐਸ.13(1)(ਡੀ)/13(2) - ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਐਸ.120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਐਸਐਸ.409/420 ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1957-ਕੀ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਲਈ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ:

ਸਥਿਤ: ਜੇਵੀਏ ਅਤੇ ਐਫਐਸਏ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੇ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ ਸਿਰਫ਼ 4200-4940 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਰੇਂਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜੀਸੀਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ (ਗਰੇਡ - ਡੀ) ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗ੍ਰੇਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ - ਜਦੋਂ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਜੇਵੀਏ ਅਤੇ ਐਫਐਸਏ ਵਿੱਚ "ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋਤੇ ਕੋਲੇ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੋ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੇ.ਵੀ.ਏ. ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਐੱਫ.ਏ.ਐੱਸ.ਏ.ਸੀ. ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰੀਆਂ "ਸ਼ੇਲਾਂ/ਪੱਥਰਾਂ" ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਤੋਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋਤੇ ਕੋਲੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ - ਕੇ.ਐਮ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੇ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ. ਨੂੰ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਕੋਇਲਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪਰਾ 14.3]

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988-ਐਸਐਸ.13(1)(ਡੀ)/13(2) - ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਐਸ.120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਐਸਐਸ.409/420 ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1957- ਕੀ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਟੋਏ 'ਤੇ ਕੋਲਾ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਸਥਿਤ: ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਿਟਹੈੱਡ 'ਤੇ ਵਾਸ਼ਰੀ, ਜੇਵੀਏ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਮਓਸੀ ਅਤੇ ਸੀਆਈਪੀਸੀਓ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਹੋ ਗਈ - ਕੋਲੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸਤੰਬਰ, 2008 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਬੋਰਡ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਡਰਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਡ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਲਈ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਐਮਓਯੂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ - ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ, ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਲਈ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਮਾਈਨਡ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਸੌਦੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਇਸਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦਾਗ਼ੀ। [ਪਰਾ 21.2 (ਕੇ)]

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988- ਐਸਐਸ.13(1)(ਡੀ)/13(2) - ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਐਸ.120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਐਸਐਸ.409/420 ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1957 - ਕੀ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ ਸੀ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਵਿਕਰੀਯੋਗ ਵਸਤੂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ:

ਸਥਿਤ: ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਧੋਣਯੋਗਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਅਰਥਾਤ, ਸੀਆਈਐਮਐਫਆਰ, ਨਾਗਪੁਰ - ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ 2010 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਮਓਸੀ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ ਰਿਲਾਇੰਸ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਬਨ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਾਮ ਵਜੋਂ ਐਫਬੀਸੀ ਨਾਮ ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਐਮਓਸੀ ਨੇ ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਮੂਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਈ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। [ਪਰਾ 16.1]

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1988- ਐਸਐਸ.13(1)(ਡੀ)/13(2) - ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਐਸ.120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਐਸਐਸ.409/420 ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1957-ਕੀ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਕੇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਰਕ ਮੁੱਲ ਹੈ:

ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਏਮਟਾ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ

ਸਥਿਤ: ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਲੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ - 22.07.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨਕਾਰੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ - ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 21.2(ਜੀ)]

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973-ਐ.482-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ:

ਸਥਿਤ: ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਨਿਯਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਾਅਵੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ - ਧਾਰਾ 482, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਵੇਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੜਾਅ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਸਹੀ, ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ - ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਵੇ। [ਪਾਰਾ 18.7, 18.8]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਧਾਰਾ 136 - ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ:

ਸਥਿਤ: ਧਾਰਾ 136 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਦ੍ਰਿੜਤਾ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਹਿਤ ਹੈ - ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ, ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 482, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ, ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ, ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ - ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਬੇੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19.6]

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 ਐਸ.277 ਸੀਆਰ.ਪੀਸੀ ਦੇ ਐਸ.227 ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਲਾ- 136- ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988- ਐਸਐਸ.13(1)(ਡੀ)/13(2)- ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 - ਐਸ.120-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਸ.

ਸਥਿਤ: ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਘੁੰਮਣ ਅਤੇ ਫੜਨ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸੁੰਘਣ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਕੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਬੁਰਸ਼ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ - ਇਸ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਿਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ - ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ - ਮਿਤੀ 24.12.2021 ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਤੇ ਆਰਡਰ ਅਤੇ 03.03.2022 ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮਿੰਗ ਆਰਡਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਅਸਥਿਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। [ਪਾਰਾ 21.3, 21.4]

ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਏਮਟਾ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਪੀ.ਐਸ.ਆਰ. ਸਾਧਨਾਨਥਮ ਬਨਾਮ ਅਰੁਣਾਚਲਮ [1980] 2 ਐਸਸੀਆਰ 873: (1980) 3 ਐਸਸੀਸੀ 141 ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਉੱਤਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਆਈ.ਟੀ.ਓ. (1982) 2 ਐਸਸੀਸੀ 543; ਜੀ.ਐਲ. ਡਿਡਵਾਨੀਆ ਬਨਾਮ ਆਈ.ਟੀ.ਓ. (1995) ਸਪਲਾਈ(2) 724; ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [2013] 3 ਐਸਸੀਆਰ 508: (2013) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1; ਰਾਜੀਵ ਥਾਪਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਲਾਲ ਕਪੂਰ [2013] 3 ਐਸਸੀਆਰ 52: (2013) 3 ਐਸਸੀਸੀ 330; ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੇਬੇਂਦਰ ਨਾਥ ਪਾਧੀ [2004] ਸਪਲਾਈ. 6 ਐਸਸੀਆਰ 460: (2005) 1 ਐਸਸੀਸੀ 568; ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਮੋਹੱਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਐਨਸੀਟੀ), ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ [2018] 13 ਐਸਸੀਆਰ 1028: (2019) 11 ਐਸਸੀਸੀ 706; ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਮੁੰਨੀਸਵਾਮੀ [1977] 3 ਐਸਸੀਆਰ 113: (1977) 2 ਐਸਸੀਸੀ 699; ਅਰੁਣਾਚਲਮ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਐਸ.ਆਰ. ਸਾਧਨਾਨਥਮ ਅਤੇ ਹੋਰ [1979] 3 ਐਸਸੀਆਰ 482: (1979) 2 ਐਸਸੀਸੀ 297; ਖੋਡੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਦੇਸ਼ਵਾਰਾ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਕੇ. ਲਿਮਿਟੇਡ [2019] 3 ਐਸਸੀਆਰ 411: (2012) 12 ਐਸਸੀਸੀ 291; ਮੇਕਾਲਾ ਸਿਵਾਈਆ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [2022] 6 ਐਸਸੀਆਰ 989: (2022) 8 ਐਸਸੀਸੀ 253; ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਕੁਮਾਰ ਸਮਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ [1979] 2 ਐਸਸੀਆਰ 229 : (1979) 3 ਐਸਸੀਸੀ 4; ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਨ. ਸੁਰੇਸ਼ ਰਾਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [2014] 1 ਐਸਸੀਆਰ 135: (2014) 11 ਐਸਸੀਸੀ 709 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਸੀਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਮ. ਜਮਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ; ਐਮ.ਐਲ. ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [2014] 12 ਐਸਸੀਆਰ 110: (2014) 9 ਐਸਸੀਸੀ 614; ਗਿਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੁਨੇਜਾ ਬਨਾਮ ਸੀਬੀਆਈ [2017] 9 ਐਸਸੀਆਰ 544: (2017) 14 ਐਸਸੀਸੀ 809; ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਬਨਾਮ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਕੋਮੈਪ ਨੰਬਰ 12, 13, 14 ਅਤੇ 15 ਅਤੇ 2020 ਨੇ 22 ਜੁਲਾਈ, 2021 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ; ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰਸਟ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ [2012] 3 ਐਸਸੀਆਰ 147: (2012) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1; ਪਠਾਨ ਮੁਹੰਮਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਰਹਿਮਤਖਾਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ [2013] 12 ਐਸਸੀਆਰ 446: (2014) 4 ਐਸਸੀਸੀ 156; ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [2011] 4 ਐਸਸੀਆਰ 889: (2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ 581; ਆਸ਼ੂ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਈਓਡਬਲਯੂ, ਸੀਬੀਆਈ ਅਤੇ ਹੋਰ (2020) 9 ਐਸਸੀਸੀ 636; ਜੇ ਸੇਕਰ ਉਰਫ ਸੇਕਰ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ [2022] 3 ਐਸਸੀਆਰ 698: (2022) 7 ਐਸਸੀਸੀ 370; ਪ੍ਰੇਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੂਨੰਮਾ ਮੇਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [2024] 4 ਐਸਸੀਆਰ 29: (2024) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 483; ਬੀ ਜੈਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [2014] 4 ਐਸਸੀਆਰ 554: (2014) 13 ਐਸਸੀਸੀ 55; ਪੀ. ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2015) 10 ਐਸਸੀਸੀ 152; ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਅਨੂਪ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ [2017] 9

ਐਸਸੀਆਰ 341: (2017) 15 ਐਸਸੀਸੀ 560; ਕੇ. ਸ਼ਾਂਤਮਮਾ ਬਨਾਮ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ (2022) 4 ਐਸਸੀਸੀ 574; ਨੀਰਜ ਦੱਤਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਐਨਸੀਟੀ) [2023] 2 ਐਸਸੀਆਰ 997: (2023) 4 ਐਸਸੀਸੀ 731; ਪੁਲਿਸ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਐਂਟੀਕਰੱਪਸ਼ਨ ਡਿੰਡੀਗੁਲ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁੰਦਰਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ [2023] 4 ਐਸਸੀਆਰ 133: (2023) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 424; ਐੱਮ ਐੱਸ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2005) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਗੌ 308; (2005) 275 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 502; ਰਾਜਾ ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਖਵਾਜਾ ਨਜ਼ੀਰ ਅਹਿਮਦ, ਏਆਈਆਰ (1945) ਪੀਸੀ 18; ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਤਿੰਦਰ ਭੀਮਰਾਜ ਬੀਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [1990] 3 ਐਸਸੀਆਰ 633: (1990) 4 ਐਸਸੀਸੀ 76; ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੋਮ ਨਾਥ ਥਾਪਾ [1996] ਸਪਲਾਈ. 1 ਐਸਸੀਆਰ 189: (1996) 4 ਐਸਸੀਸੀ 659; ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ [1978] 1 ਐਸਸੀਆਰ 257 (1977) 4 ਐਸਸੀਸੀ 39; ਕੇ.ਜੀ. ਪ੍ਰੇਮਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ [2002] ਸਪਲਾਈ। 2 ਐਸਸੀਆਰ 350: (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 87; ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [2014] 8 ਐਸਸੀਆਰ 446 : (2014) 9 ਐਸਸੀਸੀ 516; ਸਟੈਂਡਰਡ ਚਾਰਟਰਡ ਬੈਂਕ (1) ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ [2006] 2 ਐਸਸੀਆਰ 709: (2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 278; ਕਸਟਮ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਬਨਾਮ ਐਲ.ਆਰ. ਮੇਲਵਾਨੀ, ਏਆਈਆਰ 1970 ਐਸਸੀ 962; ਕੇ.ਸੀ. ਬਿਲਡਰ ਬਨਾਮ ਸੀਆਈਟੀ [2004] 1 ਐਸਸੀਆਰ 1134: (2004) 2 ਐਸਸੀਸੀ 731; ਰੁਕਮਣੀ ਨਾਰਵੇਕਰ ਬਨਾਮ ਵਿਜਯਾ ਸਤਾਰਦੇਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [2008] 14 ਐਸਸੀਆਰ 271: (2008) 14 ਐਸਸੀਸੀ 1; ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਰਫੀਕ ਮਸੀਹ (ਵਾਈਟ ਵਾਸ਼ਰ) ਹੋਰ [2014] 13 ਐਸਸੀਆਰ 1343: ਏਆਈਆਰ (2015) 1267 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ (ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ) ਐਕਟ, 1973; ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮ) ਐਕਟ, 1957; ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988; (ਫ਼ਰਜ਼, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ) ਐਕਟ, 1971; ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872; ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ (ਕੰਮ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ) ਐਕਟ, 1971; ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860; ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973.

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਸਮਝੌਤਾ; ਬਾਲਣ ਸਪਲਾਈ ਸਮਝੌਤਾ; ਯੋਗਤਾ ਰਿਪੋਰਟ; ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ; ਕੋਲਾ ਰੱਦ; ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਵੰਡ; ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ; ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਕੇਸ; ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 482; ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ; ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ; ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 227; ਸੀਆਰ.ਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ 227 ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1659-1660

ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਏਮਟਾ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ

ਸੀਐਨ ਨੰਬਰ ਸੀਬੀਆਈ/317/2019 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 24-12-2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸੀਐਨ ਨੰਬਰ ਸੀਬੀਆਈ।/317/2019 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 03-03-2022 ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ (ਪੀਸੀ ਐਕਟ), ਸੀਬੀਆਈ, ਰਾਉਸ ਐਵਨਿਊ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਭਿਮੰਨਿਊ ਭੰਡਾਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਹ-ਏ-ਹਿਨਾ ਦੁਆ, ਆਯੂਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੰਗਰਾਮ ਐੱਸ. ਸਰੋਂ, ਆਰਵ ਪੰਡਿਤ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰ.ਐਸ. ਚੀਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਰੰਨੁਮ ਚੀਮਾ, ਅਕਸ਼ੈ ਨਾਗਰਾਜਨ, ਅਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਰੋਰੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.

ਸੂਚਕਾਂਕ*

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵੇਰਵੇ	ਪੈਰਾ ਨੰ.	ਪੰਨਾ ਨੰ.
1.	ਏ. ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ	1-2	1
2.	ਬੀ. ਤੱਥਾਤਮਕ ਬੈਕਡ੍ਰੌਪ	3-3.10.5	2
3.	3.1 ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਸਮਝੌਤਾ	3.1.1-3.1.4	3-9
4.	3.2 ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ	3.2.1-3.2.3	9-13
5.	3.3 ਬਾਲਣ ਸਪਲਾਈ ਸਮਝੌਤਾ	3.3.1-3.3.3	13-18
6.	3.4 ਸਮਝੌਤਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ	3.4.1-3.4.2	18-21
7.	3.5 ਸੈਂਟਰਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮਾਈਨਿੰਗ ਐਂਡ ਫਿਊਲ ਰਿਸਰਚ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਯੋਣਯੋਗਤਾ ਰਿਪੋਰਟ	3.5.1	21-22
8.	3.6 ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ	3.6.1-3.6.2	22-23
9.	3.7 ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ	3.7.1-3.7.2	23-25
10.	3.8 ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਡਿਟ ਇਤਰਾਜ਼	3.8.1-3.8.3	25-29
11.	3.9 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ - ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ	3.9.1-3.9.2	29-31

---

*ਐੱਡ. ਨੋਟ: ਮੂਲ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ.

12.	3.10 ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ	3.10.1-3.10.6	31-33
13.	ਸੀ. ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ		
14.	4. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲਾਂ	4.1-4.17	33-42
15.	5.ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ - ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ	5.1-5.15	42-50
16.	6.ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਦਲੀਲਾਂ	6.1-6.4	50-53
17.	ਡੀ. ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ	7.1-7.3	53.54
18.	ਕੀ ਸੀਬੀਆਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਗ ਦੇ ਆਡਿਟੀ ਰੀਪੋਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੀ ਸੀ?	8.1-8.3	55.57
19.	ਕੀ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ?	9.1-9.5	57-60
20.	ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 24 ਮਾਰਚ, 2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਦਰਾਮਦ	10.1-10.3	60-63
21.	ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ	11.1-11.5	63-66
22.	ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ	12.1-12.5	66-74
23.	ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ	13.1-13.2	74-75
24.	ਕੀ ਕੇ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ. ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ?	14.1-14.3	75-77
25.	ਕੀ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਟੋਏ 'ਤੇ ਕੋਲਾ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?	15.1-15.4	77-79
26.	ਕੀ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਣਯੋਗ ਵਸਤੂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ?	16.1	79-80

27.	ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਕੇਸ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਮੁੱਲ	17.1-17.2	80-82
28.	ਧਾਰਾ 482, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ	18.1-18.7	82-87
29.	ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ	19.1-19.9	88-93
30.	ਧਾਰਾ 277, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	20.1-20.4	93-95
31.	ਈ. ਸਿੱਟਾ	21.1-21.4	95-102

ਹਵਾਲੇ

ਸ. ਨੰਬਰ	ਟਾਈਟਲ	ਹਵਾਲਾ
1	'ਸੀਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਐੱਸ.ਐੱਮ. ਜਮਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ'	
2	ਐਮ.ਐਲ. ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ	(2014) 9 ਐਸਸੀਸੀ 614
3	ਗਿਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੁਨੇਜਾ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ	(2017) 14 ਐਸਸੀਸੀ 809
4	ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਬਨਾਮ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ' ਅਤੇ ਹੋਰ	ਕੋਮੈਪ ਨੰਬਰ 12, 13, 14 ਅਤੇ 15 ਅਤੇ 2020 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 22 ਜੁਲਾਈ, 2021 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
5	ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰਸਟ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ	(2012) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1
6	ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ	(2013) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1
7	ਪਠਾਨ ਮੁਹੰਮਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਰਹਿਮਤ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ	(2014) 4 ਐਸਸੀਸੀ 156
8	ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ	(2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ 581
9	ਆਸ਼ੂ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਈਓਡਬਲਯੂ, ਸੀਬੀਆਈ ਅਤੇ ਹੋਰ	(2020) 9 ਐਸਸੀਸੀ 636
10	ਜੇ ਸੇਕਰ ਉਰਫ ਸੇਕਰ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ	(2022) 7 ਐਸਸੀਸੀ 370
11	ਪ੍ਰੇਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੂਨੰਮਾ ਮੇਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰ	2024 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 483

12	ਨੀਰਜ ਦੱਤਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ)	(2023) 4 ਐਸਸੀਸੀ 731
13	ਬੀ ਜੈਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ	(2014) 13 ਐਸਸੀਸੀ 55
14	ਪੀ. ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ	(2015) 10 ਐਸਸੀਸੀ 152
15	ਕੇ. ਸ਼ਾਂਤਮਮਾ ਬਨਾਮ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ	(2022) 4 ਐਸਸੀਸੀ 574
16	ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡਾ: ਅਨੁਪ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ	(2017) 15 ਐਸਸੀਸੀ 560
17	ਪੁਲਿਸ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਐਂਟੀਕਰੱਪਸ਼ਨ ਡਿੰਡੀਗੁ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁੰਦਰਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ	(2023) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 424
18	ਐਮ ਐਸ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ	(2005) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਗੌ 308; (2005) 275 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 502
19	ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਖਵਾਜਾ ਨਜ਼ੀਰ ਅਹਿਮੰਦ	ਏਆਈਆਰ (1945) ਪੀਸੀ 18
20	ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ	(2014) 9 ਐਸਸੀਸੀ 516

ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ

ਐਕਟ 1973	ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ (ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ) ਐਕਟ, 1973
ਕੈਗ ਐਕਟ	ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ (ਫ਼ਰਜ਼, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ) ਐਕਟ, 1971
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ	ਕੋਡ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973
ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ	ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ
ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ	ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ
ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ	ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮ) ਐਕਟ, 1957
ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ	ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ

ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਏਮਟਾ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ

ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ

ਏ.ਈ.ਪੀ.ਐਲ	ਮੈਸਰਜ਼ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ	ਮੈਸਰਜ਼ ਈਸਟਰਨ ਮਿਨਰਲ ਐਂਡ ਟਰੇਡਿੰਗ ਏਜੰਸੀ
ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਐਲ	ਮੈਸਰਜ਼ ਗੁਪਤਾ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਸ਼ਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਕੇ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ	ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਐਮਟਾ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਕੇ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ	ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਐਸ.ਏ.ਐਸ	ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸਏਐਸ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ

ਕੈਗ	ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ
ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ	ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ
ਸੀ.ਆਈ.ਐਮ.ਐਫ.ਆਰ	ਸੈਂਟਰਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮਾਈਨਿੰਗ ਐਂਡ ਫਿਊਲ ਰਿਸਰਚ
ਸੀ.ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.ਓ	ਮੈਸਰਜ਼ ਸੈਂਟਰਲ ਇੰਡੀਆ ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ
ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ	ਅਮਲਾ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ
ਐਮ.ਓ.ਸੀ	ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲਾ
ਐਮਓਈਐਫ ਅਤੇ ਸੀਸੀ	ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲਾ
ਐਮਓਪੀਪੀਪੀ	ਅਮਲਾ, ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ

ਬੀ.ਟੀ.ਪੀ.ਐੱਸ	ਬੇਲਾਰੀ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ
ਸੀ.ਵੀ	ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ
ਐਫਬੀਸੀ	ਫਲੂਡਾਈਜ਼ਡ ਬੈੱਡ ਕੰਬਸ਼ਨ
ਐਫਐਸਏ	ਬਾਲਣ ਸਪਲਾਈ ਸਮਝੌਤਾ
ਜੀ.ਸੀ.ਵੀ	ਕੁੱਲ ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ
ਆਈਬੀਓਸੀਐਮ	ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਬਰੰਜ ਓਪਨ ਕਾਸਟ ਮਾਈਨਸ
ਜੇ.ਵੀ.ਏ	ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਸਮਝੌਤਾ
ਜੇਵੀਸੀ	ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਕੰਪਨੀ
ਐਮ.ਓ.ਯੂ	ਸਮਝੌਤਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ
ਐੱਮ.ਟੀ	ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟੋਨਸ
ਪੀ.ਈ	ਮੁੱਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ
ਐਸਆਈਆਰ	ਸਰੋਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.

ਏ. ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ 24 ਦਸੰਬਰ, 2021 ਦੇ ਆਰਡਰ ਆਨ ਚਾਰਜ ਅਤੇ ਵਿਦਵਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ (ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ') ਸੈਂਟਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ਼ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 3 ਮਾਰਚ, 2022 ਦੇ ਆਰਡਰ ਆਨ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ-01, ਰਾਊਸ ਐਵੇਨਿਊ ਕੇਸ ਨੰਬਰ-01, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਐਫੇਨਿਊ ਕੇਸ-1 ਬੀ. 409/420 ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13(1)(ਡੀ)/13(2) ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਸਿਰਲੇਖ 'ਸੀਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਐੱਸ.ਐੱਮ. ਜਮਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ'। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਏਮਟਾ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 12 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਉੱਜਲ ਕੁਮਾਰ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਏਮਟਾ ਕੋਲ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 12 ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 6 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਉਚਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਮ.ਐਲ. ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 25 ਜੁਲਾਈ, 2014 ਅਤੇ ਗਿਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੁਨੇਜਾ ਬਨਾਮ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 13 ਜੁਲਾਈ, 2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ/ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਕੋਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ।

ਬੀ. ਤੱਥਾਤਮਕ ਬੈਕਡ੍ਰੌਪ

3. ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ, ਸਮਝੌਤਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ, ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਕਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਕੇਸ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ, ਅਸਲ ਬਿਰਤਾਂਤ

---

1 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ

2 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ

3 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੀਡ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ

4 ਕੇਸ ਨੰਬਰ ਸੀਬੀਆਈ1317/2019; ਆਰਸੀ ਨੰਬਰ 220-2015-ਈ-0002 ਵਿੱਚ ਸੀਐਨਆਰ ਨੰਬਰ ਡੀਐਲਸੀਟੀ11-001312-2019 ਸ਼ਾਖਾ: ਸੀਬੀ ਬੀਓਯੂ-IV, ਈਓ-I/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

5 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਸੀ

6 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ " ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ"

7 [2014] 12 ਐਸਸੀਆਰ 110: (2014) 9 ਐਸਸੀਸੀ 614

8 [2017] 9 ਐਸਸੀਆਰ 544: (2017) 14 ਐਸਸੀਸੀ 809

9 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਓ.ਯੂ

ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਲੰਬਾਈ 'ਤੇ ਕਾਲਕ੍ਰਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

3.1 ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਸਮਝੌਤਾ

3.1.1 ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ11 ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਈਸਟਰਨ ਮਿਨਰਲ ਐਂਡ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਏਜੰਸੀ12 ਵਿਚਕਾਰ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਸਮਝੌਤਾ10 ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ, ਬੇਲਾਰੀ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ13 ਨੂੰ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਸੰਬਰ 2005 ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਿੰਗ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ/ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਪੱਛਮੀ ਕੋਲਫੀਲਡ ਲਿਮਟਿਡ ਕਮਾਂਡ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ ਸੀ।

3.1.2 ਜੇਵੀਏ ਨੂੰ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਈਐਮਟੀਏ ਵਿਚਕਾਰ 13 ਸਤੰਬਰ, 2002 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜੁਆਇੰਟ ਵੈਂਚਰ ਕੰਪਨੀ ਅਰਥਾਤ ਮੈਸਰਜ਼ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਈਐਮਟੀਏ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ 76 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੀ 24 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ। ਜੇਵੀਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਪੰਜ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਵੀਏ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਰਾਹੀਂ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ

xxxxx

"ਕੋਲ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਆਰਟੀਕਲ-6 ਕਲਾਜ਼ 3 ਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲਾਂ ਵਾਲਾ ਧੋਤਾ ਹੋਇਆ ਕੋਲਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੁਬੰਧ-1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

---

10 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜੇ.ਵੀ.ਏ

11 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕੇ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ

12 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਈਐਮਟੀਏ

13 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬੀਟੀਪੀਐਸ

14 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ

"ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਜੋ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ/ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

xxxxx

"ਜੀਸੀਵੀ (ਏਡੀਬੀ)" ਆਈਐਸ 1350 (ਭਾਗ -1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਟੀਪੀਐਸ 'ਤੇ ਮਾਪਿਆ ਗਿਆ ਬੰਬ ਕੈਲੋਰੀਮੀਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੇਸੀਏਐਲ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ 'ਹਵਾ ਸੁੱਕੇ ਅਧਾਰ' 'ਤੇ ਕੁੱਲ ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ।

"ਡੀ ਗ੍ਰੇਡ ਕੋਲਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਜੀਓਆਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ 4200 ਤੋਂ 4940 ਕੈਲਸੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਰੇਂਜ ਵਿੱਚ ਉਪਯੋਗੀ ਤਾਪ ਮੁੱਲ (ਯੂਐਚਵੀ) ਵਾਲਾ ਗੈਰ-ਲੰਬੀ ਅੱਗ ਵਾਲਾ ਕੋਲਾ।

ਆਰਟੀਕਲ 2

ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼

1. ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਜਿਸਦਾ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫ਼ਤਰ ਹੈ।

2. ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲ ਮਾਈਨਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਹੋਵੇਗਾ; ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾਮ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਾਮ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੀਆਂ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਤੋਂ ਕੋਲੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ, ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਡਿਲੀਵਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

4. ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਈਐਮਟੀਏ,ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ,

ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰੋ:

(ਏ) ਮਾਈਨਿੰਗ ਲਈ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ;

(ਬੀ) ਡ੍ਰਿਲਿੰਗ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ;

(ਸੀ) ਖਨਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਓਪਨ ਕਾਸਟ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਭੂਮੀਗਤ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ;

xxxxx

(ਈ) ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਤ੍ਹਾ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਟੈਕ ਕਰਨਾ;

xxxxx

(ਜੀ) ਟੋਏ ਹੈੱਡ 'ਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੀ ਕੋਲਾ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰੇਲ ਮੋਡ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ;

(ਐਮ) ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਤੋਂ ਸਾਈਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ:

(ਐਨ) ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ;

(ਆਰ) ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਤੋਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੱਕ ਕੋਲਾ ਲਿੰਕੇਜ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ;

(ਐਸ) ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਰੇਲਵੇ ਸਾਈਡਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਅਤੇ

(ਯੂ) ਕੋਲਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰੋ।

ਆਰਟੀਕਲ 5

ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ

ਆਰਟੀਕਲ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਈਐਮਟੀਏ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਜਾਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਈਐਮਟੀਏ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਈਐਮਟੀਏ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ:

1. ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ

2. ਪਿਟ ਹੈੱਡ 'ਤੇ ਕੋਲਾ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ

ਏ) ਈਐਮਟੀਏ ਪਿਟ ਹੈੱਡ 'ਤੇ ਕੋਲਾ ਵਾਸ਼ਰੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੋਲਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬੀ) ਈਐਮਟੀਏ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਸੀ) ਈਐਮਟੀਏ ਸਬੰਧਤ ਰੇਲਵੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਰੇਲ ਰਾਹੀਂ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਤੱਕ ਕੋਲੇ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਖਾਣਾਂ/ਵਾਸ਼ਰੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸਾਈਡਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ।

3. ਕੋਲੇ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ
ਬੀ.ਟੀ.ਪੀ.ਐੱਸ
xxxxx

6. ਮਾਤਰਾ

ਏ. ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ ਲਗਭਗ 2 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ (+)/(-) 10% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਹੈ।

7. ਗੁਣਵੱਤਾ

ਏ) ਕੋਲੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਅਨਲੋਡਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਵੈਗਨਾਂ ਤੋਂ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਖਿੱਚ ਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬੀ) ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ.....

ਡੀ) ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰੀਖਣ ਏਜੰਸੀ ਬੀਟੀਪੀਐਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰੀਖਣ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਰੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ।

9. ਡਿਲਿਵਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ

ਏ. ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਬੀਟੀਪੀਐਸ 'ਤੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀਕਰਨ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਿੰਗ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਮਿਤੀ ਦਸੰਬਰ 2005 ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

13. ਕੰਪਨੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਰਟੀਕਲ - 6

ਵਪਾਰਕ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਤੋਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਈਂਧਨ ਸਪਲਾਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਪਾਰਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

1. ਕੀਮਤ

ਏ) ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਖਰੀਦੇਗਾ। 1650.47 ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ, ਜਿਸਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਭਾਜਨ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੁਬੰਧ - II ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ

ਸੀ) ਕੀਮਤ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਰਥਾਤ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 10 ਲੱਖ ਟਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਲਈ 1650.47 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟਰਕ ਟਨ - ਕਲਾਜ਼ 3.ਡੀ(ਬੀ)-I(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਮਤ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਪਰ ਸਿਰਫ ਅਧਾਰ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ 50% ਵਾਧੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3.ਡੀ(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਟੈਚੂਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ 100% ਪਰਿਵਰਤਨ।

2. ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਆਧਾਰ

ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਬੀਟੀਪੀਐਸ 'ਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਲਈ ਕੋਲੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਰੇਕ ਤੋਂ ਰੇਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

ਏ) ਮਾਤਰਾ
ਬੀ) ਗੁਣਵੱਤਾ ...
ਸੀ) ਕੀਮਤ ਦਾ ਸਮਾਯੋਜਨ

ਕੋਲੇ ਦੇ ਆਕਾਰ, ਸੁਆਹ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਜੀਸੀਵੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

(ਏ) ਜੀਸੀਵੀ (ਏਆਰਬੀ)	4500 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ
(ਬੀ) ਆਗਿਆਯੋਗ ਪਰਿਵਰਤਨ	ਅਧਿਕਤਮ 4500 ਕੈਲਸੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 4000 ਕੈਲਸੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ
(ਸੀ) ਸੁਆਹ ਸਮੱਗਰੀ (ਏਡੀਬੀ)	ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 0 ਤੋਂ 25 ਮਿਲੀਮੀਟਰ (2 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤੱਕ) 20% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

i) ਸੁਆਹ ਸਮੱਗਰੀ (ਏ.ਡੀ.ਬੀ.)...
ii) ਜੀਸੀਵੀ (ਏਆਰਬੀ)

ਏ) 4500 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਵੱਧ ਜੀਸੀਵੀ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋ-ਰੇਟਾ ਕੀਮਤ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਬੀ) ਜੇਕਰ ਜੀਸੀਵੀ 4200 ਤੋਂ 4500 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀਮਤ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰੋ-ਰੇਟਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੂਲ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ।
ਸੀ) ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦਾ ਜੀਸੀਵੀ 4000-4200 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਘੱਟਦਾ ਹੈ, ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੀਮਤ ਮੂਲ ਕੀਮਤ ਦੇ 50% ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਡੀ) ਜੇਕਰ ਜੀਸੀਵੀ 4000 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਭਾੜੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਤਫਾਕਿਕ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਪਲਾਈਆਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਡੀ) ਕੀਮਤ ਪਰਿਵਰਤਨ ....

4. ਜੁਰਮਾਨਾ

ਏ) ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ ਨੰਬਰ 9 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤੱਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ 330.09 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ 1/2% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਯਾਨੀ 1.65 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇਰੀ ਲਈ ਅਧਿਕਤਮ 10% i30 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਠੇਕੇ ਦੇ ਅਧੀਨ। 33.00 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਬੀ) ਮਾਈਨਿੰਗ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ (ਰੇਲਵੇ ਸਾਈਡਿੰਗ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਕੰਪਨੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ 3 ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗੀ)।

5. ਈਂਧਨ ਸਪਲਾਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਐਲ.ਓ.ਏ.. ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਿਤੀ 8.7.2002 ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ।

ਆਰਟੀਕਲ 9

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ, ਸੰਚਾਲਨ, ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਗੀਆਂ:

ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

1. ਇਹ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

2. ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਸਪਲਾਈ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰੀਦੇਗਾ।

ਈਐਮਟੀਏ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

1. ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਖਣਨ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

2. ਇਹ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਤੋਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ, ਅਨੁਛੇਦ 6 ਦੇ 3 ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੁਬੰਧ - I ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵੇਰਵੇ।

6. ਇਹ ਟੋਏ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਲਈ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।"
[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

3.1.3 ਉਪਰੋਕਤ ਜੇਵੀਏ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਅਨੁਬੰਧ-I ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕੋਲੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਗਣਿਤ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ

---

15 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਵੀ

ਕੁੱਲ ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਵੈਲਯੂਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ 'ਵਰਣਨ' ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਹਿਲੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ "ਸੰਭਾਵਿਤ ਉਤਪਾਦ ਕੋਲੇ" ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ:

ਡਬਲਯੂ.ਸੀ.ਐਲ. ਕੋਲੇ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਗੁਣ

ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਲੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਉਮੀਦ				
ਵਰਣਨ	ਯੂਨਿਟਸ	ਸੰਭਾਵਿਤ ਉਤਪਾਦ ਕੋਲਾ	ਰੇਂਜ	
			ਘੱਟੋ-ਘੱਟ	ਅਧਿਕਤਮ
ਕੁੱਲ ਸੀ.ਵੀ.	ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ	4995		
xxxxx				
ਕੋਲੇ ਦਾ ਆਕਾਰ	ਐਮਐਮ		0-25 ਮਿਲੀਮੀਟਰ (0-2 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ-20%	

3.1.4 ਅਨੁਬੰਧ-II ਜੋ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਨੂੰ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ, ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਕੀਮਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਟੋਏ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ:

ਮਾਈਨਿੰਗ, ਧੋਣ ਅਤੇ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਕੀਮਤ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵੇਰਵੇ	ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਕੀਮਤ
1.	xxxxx	
	ਐਫ) ਪਿੱਟ ਹੈੱਡ 'ਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ (ਰੇਲਵੇ ਸਾਈਡਿੰਗ) (ਏ+ਬੀ+ਸੀ+ਡੀ-ਈ)	860.70
7.	ਬੰਦੀ ਖਾਣਾਂ ਤੋਂ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਤੱਕ ਰੇਲਵੇ ਮਾਲ	608.90
	xxxxx	
9.	ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਸਮੇਤ ਬੀਟੀਪੀਐਸ 'ਤੇ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟਰਕ ਟਨ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕੀਮਤ	1650.47

3.2 ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ

3.2.1 ਮਿਤੀ 10 ਨਵੰਬਰ, 2003 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ 17 ਸੰਘ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ।

---

16 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜੀ.ਸੀ.ਵੀ.

17 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਓ.ਸੀ

ਬੇਲਾਰੀ, ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਕੇ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹਵਾਲਾ ਲਈ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

'ਨਹੀਂ। 47011/1(1)/2002- ਸੀਪੀਏਐਮ/ਸੀਏ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ
ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲਾ
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 10 ਨਵੰਬਰ, 2003

'ਨੂੰ,

ਮੈਸਰਜ ਕਾਮਤਾਕਾ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ,
ਸ਼ਕਤੀ ਭਵਨ ਨੰ: 82,
ਰੇਸ ਕੋਰਸ ਰੋਡ,
ਬੰਗਲੌਰ - 560 001,
ਕਰਨਾਟਕ.

'ਸਬਜੈਟ: ਬੇਲਾਰੀ, ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ 1000 ਮੈਗਾਵਾਟ (2x500 ਮੈਗਾਵਾਟ) ਟੀਪੀਐਸ ਲਈ ਮੈਸਰਜ਼ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਕਿਲੋਨੀ, ਮਨੋਰਦੀਪ ਅਤੇ ਬਰੰਜ I-IV ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ।

ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬਰੰਜ I-IV ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮਨੋਰਦੀਪ ਅਤੇ ਕਿਲੋਨੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਡਬਲਯੂਸੀਐਲ ਦੇ ਕਮਾਂਡ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ ਬੇਲਾਰੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਟੀਪੀਐਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਕਾਮਾਟਕ. ਇਹਨਾਂ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ:-
(i) ਬਲਾਕਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਟੀਪੀਐਸ ਵਿੱਚ ਕੋਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

---

18 ਕਿਲੋਨੀ, ਮਨੋਰਦੀਪ ਅਤੇ ਬੇਰਾਨੀ ਇਟੋ IV ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ

(ii) ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਸਿੰਕ੍ਰੋਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ/ਕਮਿਸ਼ਨਿੰਗ ਦਸੰਬਰ, 2006 ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(iii) ਕੈਪਟਿਵ ਖਾਨ ਤੋਂ ਕੋਲਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਟੀਪੀਐਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਲਾ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਬਾਰ ਚਾਰਟ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(iv) ਕੋਲਾ ਖਣਨ ਮਾਈਨ ਐਂਡ ਮਿਨਰਲਜ਼ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1957 ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ, 1960 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(v) ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਪਲਾਂਟ, ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਖਾਣ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

3. ਕੈਪਟਿਵ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ:

(i) ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ ਜਿਸ ਲਈ ਕੈਪਟਿਵ ਬਲਾਕ ਤੋਂ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਿਵ ਬਲਾਕ ਦੀ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(ii) ਕੈਪਟਿਵ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਈਨ ਐਂਡ ਮਿਨਰਲਜ਼ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1957 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(iii) ਜੇਕਰ ਵਾਸ਼ਿੰਗ-ਕਮ-ਐਂਡ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੈਪਟਿਵ ਬਲਾਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਸ਼ਰੀ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ (ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ) ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਲਈ। ਟੇਲਿੰਗ, ਮਿਡਲ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਕੇਵਲ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਪਟਿਵ ਖਪਤ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(iv) ਅਲਾਟਟੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧੋਣ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗੈਰ-ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਕਾਰਬਨ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਸ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(v) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੈਪਟਿਵ ਮਾਈਨਿੰਗ ਉਦੇਸ਼ (ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਲਾ ਵੇਚਿਆ, ਡਿਲੀਵਰ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

(vi) ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਐਂਡ-ਯੂਜ਼ (ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ) ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਕਾਲੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਕੈਪਟਿਵ ਬਲਾਕ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਕੋਲਾ ਬਚਿਆ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਐਂਡ-ਯੂਜ਼ ਪਲਾਂਟ ਅਜੇ ਚਾਲੂ ਹੋਣਾ ਹੈ।

(vii) ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਵਿਚਾਰੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(viii) ਸੀਆਈਐਲ/ਐਸਸੀਸੀਐਲ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਲਾ ਲਿੰਕੇਜ, ਕੋਲੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਨਿਰਧਾਰਤ ਬਲਾਕਾਂ ਤੋਂ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਮਸੀਐਲ ਤੋਂ ਟੀਪੀਐਸ ਲਈ 2.5 ਐਮਟੀਪੀਏ ਦਾ ਕੋਲਾ ਲਿੰਕੇਜ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

(ix) ਅੱਗੇ, ਬਲਾਕ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਖੋਜ, ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਸੀ.ਐੱਮ.ਪੀ.ਡੀ.ਆਈ.ਐੱਲ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਸਿੱਧੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(x) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਬਲਾਕ/ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੈਂਡਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹਰ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

5. ਕੰਪਨੀ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਰਿਪੋਰਟ ਆਦਿ ਲਈ ਸੀਆਈਐਲ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਕੋਲੇ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਢੰਗ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੇਲ ਮੰਤਰਾਲੇ / ਸਤਹੀ ਆਵਾਜਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤੁਹਾਡੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ,
(ਐਸ. ਗੁਲਾਟੀ)
ਡਾਇਰੈਕਟਰ"
(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

3.2.2. 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2004 ਨੂੰ, ਕੋਲਾ ਅਤੇ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ (ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ) ਐਕਟ, 197319 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3)(ਏ)(III)(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਗਜ਼ਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

---

19 ਛੋਟਾ 1973 ਕੋਲਾ ਐਕਟ

ਕੋਲਾ ਅਤੇ ਖਾਣਾਂ ਦਾ ਮੰਤਰਾਲਾ
(ਕੋਲਾ ਵਿਭਾਗ)
ਸੂਚਨਾ
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 16 ਜੁਲਾਈ, 2004

ਐੱਸ.ਓ. 824(ਈ) - ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ (ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ) ਐਕਟ, 1973 (ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ) ਐਕਟ, 1973 (26 ਦਾ 1973) ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (III) ਦੀ ਆਈਟਮ (4) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਜੋਰਾਨਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਰਨਾਟਕ ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲ ਮਾਈਨਸ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ I-IV ਬਲਾਕ ਬਲੈਰੀ, ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ 1000 ਮੈਗਾਵਾਟ (2 x 500 ਮੈਗਾਵਾਟ) ਟੀਪੀਐਸ ਵਿੱਚ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਕੋਲ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 26 ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ. ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ

[ਐਫ. ਨੰ. 13016/33/2003-ਸੀਏ] ਏਪੀਵੀਐਨ ਸਰਮਾ, ਜੇ.ਟੀ. ਸਕੱਤਰ।"

3.2.3 08 ਦਸੰਬਰ, 2004 ਨੂੰ, ਐਮਓਸੀ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਮਾਈਨ ਐਂਡ ਮਿਨਰਲ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 195720 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਰੰਜ ਓਪਨ ਪਿਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੋ. ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੇਵੀਏ ਨੂੰ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜੇਵੀਏ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 5(2)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਜੇਵੀਏ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਦੀ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

---

20 ਛੋਟੇ ਐਮ.ਐਮ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਕਟ ਲਈ

3.3 ਬਾਲਣ ਸਪਲਾਈ ਸਮਝੌਤਾ

3.3.1 ਜੇਵੀਏ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 6 ਨੇ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਈਐਮਟੀਏ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ 'ਬਾਲਣ ਸਪਲਾਈ ਸਮਝੌਤਾ' ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਫਐਸਏ ਨੂੰ 09 ਮਈ, 2007 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

ਬਾਲਣ ਸਪਲਾਈ ਸਮਝੌਤਾ

'ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾਟਕ ਇਮਟਾਕੋਲ ਮਾਈਨਸ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮਈ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਸੱਤ ਦੇ ਇਸ ਨੌਵੇਂ ਦਿਨ, ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਅਤੇ "ਸਪਲਾਇਰ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਜਿਸਨੂੰ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦਾ "ਖਰੀਦਦਾਰ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਵਾਹ

ਏ) ਜਦੋਂ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਆਪਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਰਮਲ, ਹਾਈਡਲ, ਵਿੰਡ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਲਾਰੀ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਮਰੱਥਾ 500 ਮੈਗਾਵਾਟ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਤ ਮਿਤੀ 07 ਜੁਲਾਈ, 2017 ਹੈ।

ਬੀ) ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੀਟੀਪੀਐਸ 'ਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਲੋੜ ਲਗਭਗ 2 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੀ) ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਖਪਤ ਲਈ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲੈਟਰ ਪੱਤਰ ਨੰ.47011/1(1)12002- ਸੀਪੀਏਐਮ/ਸੀਏ ਮਿਤੀ 10.11.2003 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਰੰਜ I-IV, ਮਨੋਰਦੀਪ ਅਤੇ ਕਿਲੋਨੀ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਮਾਈਨਿੰਗ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਅਤੇ ਸੌਂਪੀ ਹੈ

_____

21 ਛੋਟੇ ਲਈ ' ਐਫਐਸਏ

ਸਪਲਾਇਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ 13.9.2002 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈ. ਪੂਰਬੀ ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਏਜੰਸੀ (ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਈਐਮਟੀਏ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ), ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਕੰਪਨੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਸਪਲਾਇਰ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਟੀਪੀਐਸ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਪਲਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ, ਲਿਜਾਇਆ ਅਤੇ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਰਟੀਕਲ 1

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

xxxxx

"ਕੋਲਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਧਾਰਾ-6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲਾਂ ਵਾਲਾ ਧੋਤਾ ਹੋਇਆ ਕੋਲਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੁਬੰਧ-। ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

xxxxx

"ਜੀਸੀਵੀ (ਏਡੀਬੀ)" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਆਈਐਸ 1350 (ਭਾਗ-II) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਟੀਪੀਐਸ 'ਤੇ ਮਾਪਿਆ ਗਿਆ ਬੰਬ ਕੈਲੋਰੀਮੀਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਦੇ ਸੁੱਕੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁੱਲ ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ।

xxxxx

"ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਸਮਝੌਤਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 13.09.2002 ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ। ਪੂਰਬੀ ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਏਜੰਸੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ.

xxxxx

"ਸਪੈਸੀਫਾਈਡ ਕੋਲਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

xxxxx

ਆਰਟੀਕਲ 4
ਸ਼ਰਤਾਂ ਪਿਛਲੀਆਂ

4.1 ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਰੰਭ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੀਆਂ:

i) ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਸਪਲਾਇਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ
ii) ਸਪਲਾਇਰ ਨੇ ਮਨੋਨੀਤ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
iii) ਸਪਲਾਇਰ ਨੇ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਵਪਾਰ ਅਭਿਆਸ ਐਕਟ, 1969 ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
xxxxx

ਆਰਟੀਕਲ 5

ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ

5.1 ਮਾਤਰਾ

ਸਪਲਾਇਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ 2 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ (+)/(-) 10% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਲਾ ਲਵੇਗਾ। ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਤਰਾ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ.....

5.2 ਮਾਤਰਾ

5.2.1 ਸਪਲਾਇਰ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਡਿਲੀਵਰੀ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੁਬੰਧ-I ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇਗਾ।

ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਪਲਾਈ. ਸੰਯੁਕਤ ਸੈਂਪਲਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਏ) ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਬੀ) ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਆਈਐਸਆਈ/ਬੀਆਈਐਸ ਜਾਂ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੀ) ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਸਪਲਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਡੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੇਕ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰੀਖਣ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਜਿਹੇ ਰੇਕ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5.2.2 ਸਪਲਾਇਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ ਕਿ ਕੋਲੇ ਤੋਂ ਸ਼ੇਲਾਂ/ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਗੰਢ-ਤੁੱਪ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਨੁਬੰਧ - । ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਵੇ। ਪੱਥਰਾਂ/ਸ਼ੇਲਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੋਲੇ ਦਾ ਆਕਾਰ 25 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (0-2 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਜੁਰਮਾਨਾ >20% ਨਹੀਂ)।
xxxxx
ਆਰਟੀਕਲ 6

ਕੋਲੇ ਦੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਕੀਮਤ

6.1 ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਪਾਰਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਸ ਕੋਲੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਖਰੀਦੇਗਾ:

6.1.1 ਕੀਮਤ
ਏ) ਖਰੀਦਦਾਰ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਖਰੀਦੇਗਾ। 1 650.47 ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ, ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਬਰੇਕ

ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਪਰਲਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੁਬੰਧ - II ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

6.1.3 ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਆਧਾਰ

xxxxx

ਸੀ) ਕੀਮਤ ਦਾ ਸਮਾਯੋਜਨ

ਕੋਲੇ ਦੇ ਆਕਾਰ, ਸੁਆਹ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਜੀਸੀਵੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

(ਏ) ਜੀਸੀਵੀ (ਏਆਰਬੀ)	4500 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ।/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ
(ਬੀ) ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪਰਿਵਰਤਨ	ਅਧਿਕਤਮ 4500 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ।/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ
(ਸੀ) ਸੁਆਹ ਸਮੱਗਰੀ	32% ਅਧਿਕਤਮ
(ਡੀ) ਕੋਲੇ ਦਾ ਆਕਾਰ	ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 0 ਤੋਂ 25 ਮਿ.ਮੀ. (2ਐਮਐਮ ਤੱਕ) 20% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ
(ਈ) ਕੁੱਲ ਨਮੀ	6% ਘੱਟੋ ਘੱਟ; 15 ਅਧਿਕਤਮ

ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ii) ਜੀਸੀਵੀ (ਏਆਰਬੀ)

ਏ) 4500 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ।/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਵੱਧ ਓਸੀਵੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋ-ਰੇਟਾ ਕੀਮਤ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬੀ) ਜੇਕਰ ਜੀਸੀਵੀ 4200 ਤੋਂ 4500 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ।/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀਮਤ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰੋ-ਰੇਟਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੂਲ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੀ) ਜੇਕਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦਾ ਜੀਸੀਵੀ 4000-4200 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ।/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੀਮਤ ਮੂਲ ਕੀਮਤ ਦੇ 50% ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਡੀ)ਜੇਕਰ ਜੀਸੀਵੀ 4000 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ।/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਤਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਭਾੜੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਤਫਾਕਿਕ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਪਲਾਈਆਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। 4000 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ।/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜੀਸੀਵੀ ਵਾਲੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਨੁਬੰਧ-III ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਿਤ ਦਰ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

iii) ਕੋਲੇ ਦਾ ਆਕਾਰ 0 ਤੋਂ 25 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ (0-2 ਮਿਲੀਮੀਟਰ) 20% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ.....

xxxxx

ਆਰਟੀਕਲ 8

ਕੋਲੇ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

8.1 ਕੋਲੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਅਨਲੋਡਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਵੈਗਨਾਂ ਤੋਂ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਖਿੱਚ ਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

8.2 ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ।

8.3 ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਆਈਐਸਆਈ/ਬੀਆਈਐਸ ਜਾਂ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

8.4 ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਸਪਲਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

xxxxx

ਆਰਟੀਕਲ 10

ਪੈਨਲਟੀ

10.1 ਸਪਲਾਇਰ ਚਾਲੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਲਾਈ 2007 ਨੂੰ ਮੁੜ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

10.2 ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ 10.1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

330.09 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ 1/2% ਭਾਵ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇਰੀ ਲਈ 1.65 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ 330.09 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਧਿਕਤਮ 10% ਦੇ ਅਧੀਨ ਭਾਵ 33.00 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ।
(ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

3.3.2 ਐਫਐਸਏ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 2 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸਜੀਐਸ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿਚਕਾਰ 20 ਜੂਨ, 2008 ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਿਕੋਣੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। Mਮੈਸਰਜ਼ ਐਸਜੀਐਸ ਨੂੰ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਤੀਜੀ-ਧਿਰ ਏਜੰਸੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3.3.3 ਵਰਣਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਮਓਸੀ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ 08 ਦਸੰਬਰ, 2004 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਐਫਐਸਏ 09 ਮਈ, 2007 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਕੋਲਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸਤੰਬਰ 2007 ਵਿੱਚ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਮਓਸੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਸਰਜ਼ ਸੈਂਟਰਲ ਇੰਡੀਆ ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੁਲਾਈ, 2003 ਵਿੱਚ ਸੀਆਈਪੀਸੀਓ ਨੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। 21 ਮਈ, 2006 ਨੂੰ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 10 ਅਗਸਤ, 2006 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 05 ਜਨਵਰੀ, 2007 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਯਥਾ-ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕੋਲੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਸਤੰਬਰ, 2008 ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਪੀ.ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਦੁਆਰਾ ਧੋਤੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਕੇ.ਪੀ.ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਦਸੰਬਰ, 2008. ਜੇਵੀਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(4) ਅਤੇ ਐਫਐਸਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਉੱਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ।

---

22 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਐਸ.ਜੀ.ਐਸ.'

23 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਪਕੋ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

24 2003 ਦੀ ਵਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2923

3.4 ਸਮਝੌਦਾਰੀ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ

3.4.1 ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਵੀਏ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 5(2) ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਦੀ ਖਪਤ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਟਹੈੱਡ 'ਤੇ ਕੋਲਾ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਟਹੈੱਡ 'ਤੇ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਪਰਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਹੈ ਜੋ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਐਮ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ. ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਮਾਈਨ ਕੀਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੁਆਈ, ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ, ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਤੋਂ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੀ ਮਾਜਰੀ ਰੇਲਵੇ ਸਾਈਡਿੰਗ ਤੱਕ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਅਤੇ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਵੈਗਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਡ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਆਪਣੀ ਮਾਜਰੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਐਮਓਯੂ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"ਸਮਝੌਤਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ"

*ਸਮਝੌਤਾ ਦਾ ਇਹ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦਸੰਬਰ 2008 ਦੇ ਇਸ 20 ਮਈ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਵਿਚਕਾਰ
ਕਰਨਾਟਕ ਏਮਟਾ ਕੋਲ ਮਨਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਇਸਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮੁਖਰਜੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਥੇ 'ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ। ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ
ਗੁਪਤਾ ਕੋਲਫਾਈਲਡਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਸ਼ਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਇਸ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪਦਮੀਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੇ ਅਸਾਈਨ
xxxxx
ਹੁਣ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਥਨੇਸੈਥ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ -

_____

25 ਸੰਖੇਪ ਲਈ "ਐਮ.ਓ.ਯੂ

28 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ' ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

1. ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨਾਲ 9 ਮਈ, 2007 ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਮਨੋਨੀਤ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਤੋਂ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

ਏ) ਜੀਸੀਵੀ (ਏਆਰਬੀ)	4500 ਕੈਲਸੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ
ਬੀ)ਮਨਜ਼ੂਰ ਪਰਿਵਰਤਨ	ਅਧਿਕਤਮ 4500 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 4000 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ
ਸੀ) ਆਕਾਰ	ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ 0-50 ਮਿਲੀਮੀਟਰ (-2 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤੱਕ) 20% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ
ਡੀ) ਕੁੱਲ ਨਮੀ	6% ਨਿਊਨਤਮ, 15% ਅਧਿਕਤਮ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਕੀਮਤ ਵਿਵਸਥਾ (ਸੀਆਈਐਫਡੀ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਆਧਾਰ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

xxxxx

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਅੱਗੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2. ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਅ ਕੋਲਾ ਡੰਪ ਯਾਰਡ ਤੋਂ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਦੀ ਮਾਜਰੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 2 ਐਮਟੀਪੀਏ (ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਔਸਤਨ 8000 ਟਨ) ਕੱਚਾ ਕੋਲਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਖਾਨਾਂ ਤੋਂ ਮਾਜਰੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਤੱਕ ਕੋਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ/ਰਹਿਤ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਜਰੀ ਰੇਲਵੇ ਸਾਈਡਿੰਗ ਤੱਕ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਰੇਕ ਲੋਡ ਕਰਨ ਲਈ, ਧੋਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਲੋਡਿੰਗ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਬੀ-ਟੀ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ 'ਤੇ ਅਗਾਂਹ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕਰਨਾ।

xxxxx

4. ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ -

ਐਸ਼ (ਏਬੀਡੀ)	32% ਤੋਂ ਘੱਟ
ਜੀਸੀਵੀ (ਏਬੀਡੀ)	4500 ਕੈਲਸੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ
ਆਕਾਰ	0-5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ

5. ਉਪਜ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ., ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 90% ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਜੇਕਰ ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸੁਆਹ ਸਮੱਗਰੀ 35% ਤੋਂ 36% ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸੁਆਹ ਸਮੱਗਰੀ 40% ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਝਾੜ 80% ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਖਾਨ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਕੋਲੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੀਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪਜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

7. ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। 90/- ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟਰਕ ਟਨ (ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਟੈਕਸਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਧੋਣ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੇਲਵੇ ਸਾਈਡਿੰਗ ਤੱਕ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਲਈ ਡੰਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਲੋਡ ਕਰਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰਜ 3 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪੱਕੇ ਰਹਿਣਗੇ

8. ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਖਾਣਾਂ ਤੋਂ ਵਾਸ਼ਰੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਵਾਸ਼ਰੀ ਤੋਂ ਕੇਈਸੀਐੱਮਐੱਲ ਸਾਈਡਿੰਗ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣਾ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਵੈਗਨਾਂ 'ਤੇ ਲੋਡਿੰਗ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਵਾਜਾਈ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੋ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਰੇਲਵੇ ਨਾਲ ਇੰਡੈਂਟ ਰੱਖੇਗੀ ਅਤੇ ਰੇਲ ਭਾੜੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਆਦਿ ਕਰੇਗੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਰਆਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

12. ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸੰਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਜੇਕਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ/ਨਿਯਮਾਂ/ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ/ਵਿਕੀ।

3.4.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਮਓਯੂ ਦਾ ਖਰੜਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਤਕਨੀਕੀ) ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਰਲੀਧਰ ਰਾਓ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 18 ਦਸੰਬਰ, 2008 ਅਤੇ 12 ਜਨਵਰੀ, 2009 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, 3 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ 2009. 13 ਜਨਵਰੀ, 2009 ਨੂੰ ਹੋਈ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਮ. ਜਮਦਾਰ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਣੀਅਨ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ.ਐਮ.ਸੀ. ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਯੂ.ਕੇ. ਉਪਾਧਿਆਏ, ਈਐਮਟੀਏ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮਡੀ (ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 23 ਫਰਵਰੀ, 2010 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਦੁਆਰਾ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਗ੍ਰੇਡ ਕੋਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧੋਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਉਸੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਛਮੀ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਦੋ ਹੋਰ ਵਾਸ਼ਰੀ ਓਪਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਮਲ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

3.5 ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਬਾਲਣ ਖੋਜ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਸਥਾਨ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਧੋਣਯੋਗਤਾ ਰਿਪੋਰਟ

3.5.1 ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ, ਕੋਲੇ ਦੀ ਖਾਣ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ,

ਅਰਥਾਤ, ਇੰਟੈਗਰੇਟਿਡ ਬਰੰਜ ਓਪਨ ਕਾਸਟ ਮਾਈਨਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੈਂਟਰਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਮਾਈਨਿੰਗ ਐਂਡ ਫਿਊਲ ਰਿਸਰਚ। ਸੀਆਈਐਮਐਫਆਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸਾਈਟ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਾਂਚ ਲਈ 100 ਮੀਟਰਕ ਟਨ ਕੋਲਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਯੋਣਯੋਗਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸੀ.ਵੀ. ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਸੀਵੀ 100/1 ਜੀ.ਸੀ.ਵੀ. ਦਾ ਮੁੱਲ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸੀ। ਨਕਾਰਾਤਮਕ.

3.6 ਸੋਧੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ

3.6.1 ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੂਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ 2.5 ਐਮਟੀਵਾਈ ਤੋਂ 5 ਐਮਟੀਵਾਈ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। 20 ਦਸੰਬਰ, 2010 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਐਮਓਸੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਬਨ ਮੁੱਲ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਲੂਇਡਾਈਜ਼ਡ ਬੈੱਡ ਕੰਬਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਮਓਸੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੱਦਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਐਫਬੀਸੀ/ਸੀਐਫਬੀਸੀ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਇਸਦੀ ਕਾਰਬਨ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਫਬੀਸੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਕਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਹੂਲਤ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਵੋਤਮ ਉਪਯੋਗੀ ਤਾਪ ਮੁੱਲ/ਜੀਸੀਵੀ ਯਾਨੀ 2500 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਵਾਲੇ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਫਬੀਸੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

---

27 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਸੀ.ਆਈ.ਐਮ.ਐਫ.ਆਰ.

28 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਆਈਬੀਓਸੀਐਮ

29 ਛੋਟੇ ਐਫਬੀਸੀ ਲਈ।

3.6.2 24 ਅਗਸਤ, 2011 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਐਮਓਸੀ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਤੋਂ 2.5 ਐਮਟੀਪੀਏ ਤੋਂ 5 ਐਮਟੀਪੀਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸਮੇਤ ਮੁੱਢਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਮਓਈਐਫ ਐਂਡ ਸੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਦਰਭ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਨੂੰ ਡੀਲੈਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ,
22 ਮਈ, 2012 ਤੋਂ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਦੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੋਤੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3.7 ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਿਯੰਤਰਕ

3.7.1 14 ਦਸੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ, ਕੋਲਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਜੋ ਕਿ ਐਮਓਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਟਾਕ, ਵਾਸ਼ਰੀ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਆਦਿ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮੈਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਫਾਰਮੈਟ। ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਸੰਬਰ, 2008 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ, 2012 ਤੱਕ, ਵਾਸ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 3,61,000 ਮੀਟਰਕ ਟਨ ਰਿਜੈਕਟ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਕਿ ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸੁਆਹ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 35% ਤੋਂ 37% ਤੱਕ ਅਤੇ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ 32% ਤੋਂ 34% ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੀ; ਕਿ ਵਾਸ਼ਰੀ ਦੀ ਉਪਜ ਲਗਭਗ 95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ 96 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਦਾ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਸੁਆਹ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਹ ਮੰਡੀਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਇੰਨੀ ਮਾੜੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੱਦੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਸ਼ਰੀ ਤੱਕ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਈਡਿੰਗ ਅਤੇ ਸੜਕ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਰੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਟੋਏ ਡੰਪਿੰਗ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

---

30 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਐਮਓਈਐਫ ਅਤੇ ਸੀਸੀ

3.7.2 ਵਾਸ਼ਰੀ ਦੀ ਉਪਜ 95 ਤੋਂ 96 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 01 ਅਗਸਤ, 2009 ਦੀ ਸੀਆਈਐਮਐਫਆਰ, ਨਾਗਪੁਰ ਯੂਨਿਟ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਧੋਣਯੋਗਤਾ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈਬੀਓਸੀਐਮ ਕੋਲਾ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਝਾੜ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। 32 ਫੀਸਦੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੀਪੀਟੀਐਸ ਵਿੱਚ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਲਈ ਖਣਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲੇ ਦਾ ਜੀਸੀਵੀ 4464 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਕੋਲੇ ਦਾ ਜੀਸੀਵੀ 1094 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ। ਸਾਲ 2008-09 ਅਤੇ 2012-13 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇੱਕ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਡੇਟਾ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਲੜੀ ਨੰ.	ਸਾਲ	ਉਤਪਾਦਨ	ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਈਡਿੰਗ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਕੋਲੇ ਦੀ ਓਟੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ	ਧੋਤੇ ਕੋਲੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ	ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਖਪਤ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਲਗਭਗ)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	2008 09	990839	7744	90436	860367	40069	30000
2	2009 10	2252358	0	2216334	21177107	98627	70000
3	2010 11	2274995	0	2368455	2263059	105396	70000
4	2011 12	2189869	0	2205395	2108000	97395	50000
5	2012 13	1832770	1606343	225056	205200	19856	20000
ਕੁੱਲ		9539831	1614087	7915676	7554333	361343	240000

ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਦਾ ਐਸ਼% 35% ਤੋਂ 37% ਤੱਕ ਬਦਲਦਾ ਹੈ

ਵਾਸ਼ ਕੋਲੇ ਦਾ ਐਸ਼ % 32% ਤੋਂ 34% ਤੱਕ ਬਦਲਦਾ ਹੈ

ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੀ ਉਮਰ 95-96% ਤੋਂ ਬਦਲਦੀ ਹੈ

7915676 X (35+37)/2=7554333 X (32+34)/2+361343 X (ਏ)

ਜਿੱਥੇ ਏ= ਅਸਵੀਕਾਰ ਦਾ%,

ਇਸ ਲਈ ਏ = (284964336-249292989)/361343 = 98.7%

ਅਸਵੀਕਾਰ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਪੱਥਰ ਜਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧੋਣ ਲਈ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਮਈ, 2012 ਤੱਕ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਆਖਰੀ ਕਾਲਮ ਆਈਬੀਓਸੀਐਮ 'ਤੇ 3,61,343 ਐਮਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੁੱਲ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ 2,40,000 ਐਮਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਰਜ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

---

31 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ

3.8 ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਡਿਟ ਇਤਰਾਜ਼ 32

3.8.1 31 ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਜਨਰਲ (ਈਐਂਡਆਰਐਸਏ), ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਵਾਸ਼ਰੀ ਦੇ ਅਸਵੀਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 53.37 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅਨੁਚਿਤ ਲਾਭ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਡਿਟ ਜਾਂਚ ਉਠਾਈ। ਆਡਿਟ ਜਾਂਚ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਐਮਓਯੂ ਰਾਹੀਂ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਐਮਓਯੂ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 12 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸੰਪਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ/ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਮਓਸੀ, ਜੇਕਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨਾਲ ਐਮਓਯੂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਕੈਪਟਿਵ ਖਪਤ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਾਸ਼ਰੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੈਪਟਿਵ ਮਾਈਨਿੰਗ ਉਦੇਸ਼, ਭਾਵ, ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਲਿਖਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਲਾ ਵੇਚਿਆ/ਡਿਲੀਵਰ/ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3.8.2 ਆਡਿਟ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨੰਬਰ 18 ਵਿੱਚ ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ: "ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ

ਧੋਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਕੈਪਟਿਵ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਕਾਰਾ ਅਤੇ ਮਿਡਲ ਵਾਸ਼ਰੀ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡੀ-ਗਰੇਡ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਨਾਲ ਐਫ ਅਤੇ ਜੀ-ਗਰੇਡ ਦੇ ਰਿਜੈਕਟ ਅਤੇ ਮਿਡਲਿੰਗ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਘੱਟ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ (ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ) ਐਕਟ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੈਪਟਿਵ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲੇ ਦੇ ਮੁਫਤ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

---

32 ਛੋਟੇ " ਸੀ.ਏ.ਜੀ." ਲਈ

ਕੰਪਨੀਆਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੈਪਟਿਵ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਿਵ ਬਲਾਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਵਾਧੂ ਕੋਲੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਕੈਪਟਿਵ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੂ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਲਾਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਨਵੰਬਰ 2003 ਵਿੱਚ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਕੈਪਟਿਵ ਖਪਤ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਿਡਲਿੰਗ, ਟੇਲਿੰਗ ਅਤੇ ਰਿਜੈਕਟਸ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (ਅਕਤੂਬਰ 2003) ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ (ਅਕਤੂਬਰ 2003) ਕਿ ਇਹ ਤਰਲ-ਬੈੱਡ ਬਾਇਲਰ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ/ਈਐਮਟੀਏ ਨੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਮਾਲੀਆ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਕੀਤੇ। ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ/ਈਐਮਟੀਏ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜੀਸੀਵੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੀ-ਗਰੇਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 52.37 ਕਰੋੜ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ:

ਸਾਲ	ਬਰੰਜ ਓਸੀਪੀ (ਟਨ ਵਿੱਚ) ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੋਲਾ	ਐਮਓਯੂ (10%) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਵੀਕਾਰਨ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ	ਜੀ ਗ੍ਰੇਡ ਕੋਲੇ ਦੀ ਔਸਤ ਸੀਆਈਐਲ ਦਰ (ਰੁ.)	ਨੁਕਸਾਨ (₹)
2008-09	990839.026	99083.903	590	58459502.53
2009-10	2252358.28	225235.83	620	139646213.05
2010-11	2274994.46	227499.45	650	147874639.58
2011-12	2188869	218886.9	650	142276485.00
2012-13 (ਜੂਨ 2012 ਤੱਕ)	570869.3	57086.93	620	35393896.60
				52,36,50,736.76

ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ"

3.8.3 ਮਿਤੀ 17 ਦਸੰਬਰ, 2013 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਆਡਿਟ ਇਨਕੁਆਰੀ ਨੰਬਰ 18 ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ:

"ਲੜੀ ਨੰ.	ਕੁਟੇਸ਼ਨ	ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਜਵਾਬ
1.	ਆਡਿਟ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨੰਬਰ 18 ਵਿਸ਼ਾ: ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਵਾਸ਼ਰੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 52.37 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਾਭ। ਨਵੰਬਰ 2003 ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਰਧਾ ਘਾਟੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਅਲ ਬੇਲਾਰੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ। ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਵੀ ਕੰਪਨੀ (ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ) ਨੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ (ਦਸੰਬਰ 2008) ਇੱਕ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਏਜੰਸੀ, ਮੈਸਰਜ਼ ਗੁਪਤਾ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਸ਼ਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.), ਨਾਗਪੁਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਸਮਝੌਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ/ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ/ਨਿਯਮਾਂ/ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੋਣ ਜੂਨ 2012 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਇਸਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਫਐਸਏ ਵਿੱਚ ਰੱਦ/ਮਿਡਲਿੰਗ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਤੋਂ ਵਾਸ਼ਰੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨਾ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਕੈਪਟਿਵ ਖਪਤ ਲਈ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ। ਵੰਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਲਾ ਧੋਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਟੇਲਿੰਗ, ਮਿਡਲਿੰਗ ਜਾਂ ਰਿਜੈਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਵਾਸ਼ਰੀ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਪਟਿਵ ਖਪਤ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੈਪਟਿਵ ਮਾਈਨਿੰਗ ਉਦੇਸ਼ (ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ) ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਲਾ ਵੇਚਿਆ, ਡਿਲੀਵਰ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ: > ਧੋਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਕੈਪਟਿਵ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਵਾਸ਼ਰੀ ਤੋਂ ਰਿਜੈਕਟ ਅਤੇ ਮਿਡਲਿੰਗ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ	ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੇ ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 52.37 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹਨ: - ਏ) ਵਾਸ਼ਰੀ ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਿਡ ਬਾਰਾਂਜ ਓਸੀਪੀ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ, ਵਾਸ਼ਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਵਾਸ਼ਰੀ 'ਤੇ ਰਿਜੈਕਟ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਿਡ ਬਾਰਾਂਜ ਓਸੀਪੀ ਤੋਂ ਵਾਸ਼ਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਾਲ-ਵਾਰ ਮਾਤਰਾ, ਰਿਜੈਕਟ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੇਠਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਬੀ) ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਰਿਜੈਕਟ ਸਿਰਫ਼ ਪੱਥਰ/ਬੋਲਡਰ ਹਨ ਜੋ ਕੋਲੇ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ: (- 25 ਮਿਲੀਮੀਟਰ) ਜਿਸ ਲਈ ਬਾਇਲਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ

ਸਾਲ	ਬਾਰੰਜ ਓਸੀਪੀ ਵਿਖੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੋਲਾ (ਟਨ ਵਿੱਚ)	ਐਮਓਯੂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ (10%)	ਜੀ ਗ੍ਰੇਡ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸੀਆਈਐਲ ਦਰ (ਰੁਪਏ)	ਨੁਕਸਾਨ (ਰੁਪਏ)
2008-09	990839.026	99083.903	590	58459502.53
2009-10	2252358.28	225235.83	620	139646213.05
2010-11	2274994.46	227499.45	650	147874639.58
2011-12	2188869	218886.9	650	142276485.00
2012-13 (ਮਈ 2012 ਤੱਕ)	570869.3	57086.93	620	35393896.60
				52,36,50,736.76

ਡੀ-ਗ੍ਰੇਡ ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੋਣ ਨਾਲ ਐਫ ਅਤੇ ਜੀ-ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਰਿਜੈਕਟ ਅਤੇ ਮਿਡਲਿੰਗ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘੱਟ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

> ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ (ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਣ) ਐਕਟ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੈਪਟਿਵ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲੇ ਦੇ ਮੁਫਤ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੈਪਟਿਵ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਮੂਲ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ

ਇੱਕ ਕੈਪਟਿਵ ਬਲਾਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋਲਾ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਵਾਧੂ ਕੋਲੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੈਪਟਿਵ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧੂ ਉਤਪਾਦਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਵੰਬਰ 2003 ਵਿੱਚ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਕੈਪਟਿਵ ਖਪਤ ਲਈ ਰਿਜੈਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। > ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਿਡਲਿੰਗ, ਟੇਲਿੰਗ ਅਤੇ ਰਿਜੈਕਟ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ (ਅਕਤੂਬਰ 2003) ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਨੇ (ਅਕਤੂਬਰ 2003) ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਫਲੂਇਡਾਈਜ਼ਡ-ਬੈੱਡ ਬਾਇਲਰਾਂ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ / ਈਐਮਟੀਏ ਨੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਮਾਲੀਆ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਲਾ ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕੋਲਾ ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਜੀ-ਗ੍ਰੇਡ ਅਧਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਜੀਸੀਵੀ 'ਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ / ਈਐਮਟੀਏ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਨੂੰ 52.37 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਲ	ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਬਾਰਾਂਜ ਓਸੀਪੀ ਤੋਂ ਵਾਸ਼ਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ	ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ	ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਆਖਰਕਾਰ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ
2008-09	9,31,195.026	98,940.003	8,08,871.000
2009-10	22,16,334.815	71,891.838	21,68,827.000
2010-11	23,68,121.815	1,24,137.309	22,12,46.790
2011-12	23,68,121.995	33,081.099	21,63,569.650
2012-13 (ਮਈ 2012 ਤੱਕ)	2,25,035.600	34,978.967	2,11,206.350
	79,46,082.736	3,63,023.216	75,63,934.800

ਕੋਈ ਵੀ ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ। ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਬਾਰੰਜ ਓਸੀਪੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਲੈਵਲਿੰਗ, ਪਾਈਲਿੰਗ ਆਦਿ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੀ) ਆਡਿਟ ਟਿੱਪਣੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਰੀਖਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕੋਲੇ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਥਾਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਸ਼ਰੀ ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਕੋਲ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਹੀਟ ਵੈਲਯੂ (UHV) ਹੋਵੇਗੀ। ਦਰਅਸਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਰਿਜੈਕਟ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੈਲ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕੋਲਾ ਪਦਾਰਥ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਆਡਿਟ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਰਿਜੈਕਟਾਂ G-ਗ੍ਰੇਡ ਹਨ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਹਕੀਕਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਲੀਅਰੀ ਦੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਕੰਪਨੀ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਬੋਝ ਪਾ ਦਿੰਦੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹੈ

ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਕੈਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਡਿਟ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੈਗ ਨੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਕੈਗ ਨੇ ਮਾਰਚ, 2013 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੋਲਾ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ 52.37 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3.9 ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਵਾਬਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ

3.9.1 ਕੈਗ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ 31 ਜੁਲਾਈ, 2014 ਨੂੰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਰੱਦੀਆਂ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ 14 ਅਗਸਤ, 2014 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਾਸ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਆਈ.ਬੀ.ਓ.ਸੀ.ਐਮ. ਵਿਖੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੁੱਲ ਕੋਲੇ ਦਾ ਸਿਰਫ 4.39 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸੀ.ਵੀ. ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੋਈ ਕਾਰਬਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਪੱਥਰ / ਪੱਥਰ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਆਈਬੀਓਸੀਐਮ ਵਿਖੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਲੈਵਲਿੰਗ, ਪਾਈਲਿੰਗ ਆਦਿ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

3.9.2 ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 'ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ' ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਸਰੋਤ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੀਬੀਆਈ 28 ਸਤੰਬਰ 2012 ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਰੀਆਂ, ਤਿੰਨ ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪੀਈ 2, ਪੀਈ 4 ਅਤੇ ਪੀਈ 5। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 13 ਮਾਰਚ, 2013 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 409 ਅਤੇ 420, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀਸੀ 13(2) ਦੇ ਉਪ-ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਰਮ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈਦਾਂ ਵਿਅਕਤੀ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

---

33 'ਐਸਆਈਆਰ-03/12

34 ਪੀਈ 5/2012-88 ਅਤੇ ਐਫਸੀ, ਦਿੱਲੀ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਕੇਸ

35 ਐਫਆਈਆਰ ਨੰ. ਆਰਸੀ: 220 2015 ਈ 0002

ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰਨਾਟਕ ਏਮਟਾ ਕੋਲ ਮਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ

ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਕੰਮਕਾਰ	
ਏ-1	ਐਸਐਮ ਜਮਦਾਰ, (ਆਰਟੀਡੀ ਆਈਏਐਸ ਅਤੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ" (ਕੇਪੀਸੀਐਲ) ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲ ਮਾਈਨਸ ਲਿਮਟਿਡ ("ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ") ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ।
ਏ-2	ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਸਕੱਤਰ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੇ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ
ਏ-3	ਮੁਰਲੀਧਰ ਰਾਓ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਤਕਨੀਕੀ) ਕੇਪੀਸੀਐਲ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ - ਕੇ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ
ਏ-4	ਡੀਸੀ ਸ੍ਰੀਧਰਨ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਤਕਨੀਕੀ) ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੇ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ
ਏ-5	ਐਚ.ਐਨ. ਨਰਾਇਣ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਤਤਕਾਲੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਤਕਨੀਕੀ) ਕੇਪੀਸੀਐਲ, ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੇ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ.
ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ	
ਏ-6	ਉੱਜਲ ਕੁਮਾਰ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਐਮਡੀ ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ
ਏ-7	ਵਿਕਾਸ ਮੁਖਰਜੀ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਈਐਮਟੀਏ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਏ-8	ਬਿਸ਼ਵਨਾਥ ਦੱਤਾ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਈਐਮਟੀਏ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੇ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ
ਏ-9	ਪੁਰਜਿਤ ਰਾਏ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਸੀਐਫਓ ਮਿਸ ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲ ਲਿ
ਏ-10	ਅਸ਼ੋਕ ਟੂਲੇ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੇ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ
ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀਆਂ	
ਏ-11	ਪਦਮੀਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਸੀਐਮਡੀ ਗੁਪਤਾ ਕੋਲ ਵਾਸ਼ਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀਆਂ	
ਏ-12	ਕਰਨਾਟਕ ਈਐਮਟੀਏ ਕੋਲਾ ਮਾਈਨਸ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ)
ਏ-13	ਮਿਸ ਈਸਟਰਨ ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਏਜੰਸੀ (ਈਐਮਟੀਏ)
ਏ-14	ਗੁਪਤਾ ਕੋਲ ਵਾਸ਼ਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੀਈ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3.10 ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ

3.10.1 ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ 31 ਜੁਲਾਈ, 2014 ਦੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ? ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 31 ਜੁਲਾਈ, 2014 ਅਤੇ 24 ਦਸੰਬਰ, 2014 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ

---

37 ਵਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 2005 ਤੋਂ 2996 ਆਫ਼ 2016 (ਜੀਐਮ-ਐਮਐਮਐਸ) ਸੀ/ਡਬਲਯੂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 29097 ਤੋਂ 2998 ਆਫ਼ 2016 (ਜੀਐਮ-ਐਮਐਮਐਸ)

ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਈਐਮਟੀਏ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ 52,37,00,000/- (ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ 52 ਕਰੋੜ 37 ਲੱਖ) ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਮਨਮਾਨੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਲਈ ਉਠਾਇਆ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ 23 ਨਵੰਬਰ, 2013 ਅਤੇ 29 ਜਨਵਰੀ, 2014 ਦੇ ਸੰਚਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਨਾ ਧੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟਰਕ ਟਨ 90 (ਰੁਪਏ ਨੱਬੇ) ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਮੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਨਾ ਧੋਣ ਲਈ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3.10.2 ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 24 ਮਾਰਚ, 2016 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 20 ਮਈ, 2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੋਵੇਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
3.10.3 31 ਜੁਲਾਈ 2017 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਰਸੋਨਲ ਪਬਲਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜਾ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਐਸਈਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਵਿੱਤ) ਬੋਰਡ ਨੰਬਰ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪੀਸੀ ਐਕਟ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ, ਜੋ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ, ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜਾ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

3.10.4 ਕੇ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,

---

38 ਆਈਬਿੱਡ

30 ਆਈਬਿੱਡ

40 ਅਪੀਲ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 26367-28370/2016

41 ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5401-5404/2017

42 ਛੋਟੇ ਲਈ " ਐਮਓਪੀਪੀ ਐਂਡ ਪੀ

ਪਰਸੋਨਲ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 16 ਸਤੰਬਰ, 2018 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਯਾਨੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

3.10.5 ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 14 ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਈਬੀਓਸੀਐਮ ਵਿੱਚ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 4 ਨਵੰਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਚਾਰਜਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3.10.6 1 ਸਤੰਬਰ, 2021 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 239 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 24 ਦਸੰਬਰ, 2021 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 3 ਮਾਰਚ, 2022 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 409 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ 120 (ਬੀ) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਸੈਕਸ਼ਨ 13(1)(ਸੀ), 13(1)(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 13(1)(ਸੀ), 13(1)(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਪੀਲਾਂ

ਸੀ. ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲਾਂ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਭਿਮਨਿਊ ਭੰਡਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ :-

4.1 ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦਾ ਖਾਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਰੱਦੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਕਿਸੇ ਹੱਕਦਾਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

---

43 ਛੋਟੇ ਡੀਓਪੀਟੀ ਲਈ

44 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ

ਇਸ ਲਈ. ਜੇਵੀਏ ਮਿਤੀ 13 ਸਤੰਬਰ, 2002 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 5(1)(ਬੀ), 5(2)(ਬੀ), 5(13) ਅਤੇ 6(3)(ਸੀ) ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧ ।, ਜਦੋਂ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ 'ਤੇ ਪਾਈ ਗਈ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ "ਕੇਪੀਸੀਐਲ" ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੀਟ ਵੈਲਯੂ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

4.2 ਕਿ ਮੂਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਜੋ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਤਾਰਾ ਰਹਿਤ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਕੋਲੇ, ਉਪ-ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਮਿਡਲ ਸਟਾਕ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

4.3 ਮਿਤੀ 09 ਮਈ, 2007 ਦੀ ਐਫਐਸਏ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 5.2 ਅਤੇ 5.2.2 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ "ਖਰੀਦਦਾਰ" ਅਤੇ "ਨਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਕੋਲੇ" ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਫਐਸਏ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ਼ਾਹਮਲ 'ਤੇ ਪੱਥਰ/ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰੇਗਾ। ਕੋਲੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਨੁਬੰਧ । ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

4.4 ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਕਾਰਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਹੱਕਦਾਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਬਨਾਮ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

---

45 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ " ਏ.ਈ.ਪੀ.ਐਲ. "

46 ਕੋਮੈਪ ਨੰਬਰ 12, 13, 14 ਅਤੇ 15 ਅਤੇ 2020 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 22 ਜੁਲਾਈ, 2021 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਅਤੇ ਏ.ਈ.ਪੀ.ਐਲ. ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ, ਏ.ਈ.ਪੀ.ਐਲ. ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਮਾਟਾਕਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੋਲਾ ਰੱਦ ਏ.ਈ.ਪੀ.ਐਲ. ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦਾ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੋਲੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਿਰਫ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ।

4.4.1 ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2024 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਏਈਪੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਟੀਆ ਰਕਮ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵਿਆਜ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਏ.ਪੀ.ਐਲ. ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4.5 ਕਿ ਸੀਆਈਐਮਐਫਆਰ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਸਾਲ 2009 ਦੀ ਧੋਣਯੋਗਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 1094 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮਅਤੇ ਘੱਟ ਦਾ ਜੀਸੀਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਖਾਨ ਦੀ ਕੈਪਟਿਵ ਖਪਤ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੈਵਲਿੰਗ, ਪਾਇਲਿੰਗ ਆਦਿ ਲਈ ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਡਿਟ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਪੱਥਰਾਂ ਅਤੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤਾਪ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸਨ।

4.6 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਜੀਸੀਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1500 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮਦਾ ਜੀਸੀਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੜਕ ਦੇ ਉੱਚੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਬੈਕ ਭਰਨ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ 1500 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮਤੋਂ 2200 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮਦੀ ਰੇਂਜ ਵਿੱਚ ਜੀਸੀਵੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਐਫਪੀਸੀ ਬਾਇਲਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

---

47 2022 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 395-398 ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ

4.7 ਕਿ 04 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 24 ਮਾਰਚ, 2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਿਤੀ 31 ਜੁਲਾਈ, 2014, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 20 ਮਈ, 2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

4.8 ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਗਰਮ ਅਤੇ ਠੰਡਾ ਉਡਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਨੇ ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਬਦਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸੇ ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਗ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

4.9 ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 52 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੋਏਪਾਥ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਯੋਐਸਪੀਆਈਏ (ਪ੍ਰੋਸੀਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ) ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜਾ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਵਿੱਤ) ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

4.10 ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ 2013 ਦੀ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 (ਏ) ਅਤੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਐਂਡ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲਜ਼, ਪਾਵਰ ਡੀਡਿਟ, ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1971 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 148 ਤੋਂ 151 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ।

---

48 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ

49 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕੈਗ ਐਕਟ

4.11 ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਧਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4.12. ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਲਟ ਜੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ/ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਸਦ/ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਲੇਖਾ ਕਮੇਟੀ/ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਲੇਖਾ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਸਾਂਝੀ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਂਟਰ ਫ਼ਾਰ ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰਸਟ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਪਠਾਨ ਮੁਹੰਮਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਰਹਿਮਤਖਾਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲੋਕ ਲੇਖਾ ਕਮੇਟੀ/ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਡਰਾਅ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

4.13 ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 49,03,54,159/- (ਰੁਪਏ ਸਿਰਫ 49,3,54,159/- ਰੁਪਏ) ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 104 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ

---

50 [2012] 3 ਐਸਸੀਆਰ 147: (2012) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1

51 [2013] 3 ਐਸਸੀਆਰ 508: (2013) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1

52 [2013] 12 ਐਸਸੀਆਰ 446: (2014) 4 ਐਸਸੀਸੀ 156

ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸਾਲ 2010-2011 ਲਈ ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੋਲਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਲੇ ਅਤੇ ਕੋਕ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐਫ. ਜਨਵਰੀ, 2011, ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗੈਰ-ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲੇ ਦੀ ਗਰੇਡਿੰਗ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਉਪਯੋਗੀ ਹੀਟ ਵੈਲਯੂਜ਼ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਜੀਸੀਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

4.13.1. ਜੇਵੀਏ/ਐਫਐਸਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਡ 'ਜੀ' ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੋਲਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ, 2010-2011 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੈਰ-ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਗ੍ਰੇਡ 'ਡੀ' ਕੋਲਾ ਗੈਰ-ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਵੇਂ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰੇਡ 'ਜੀ-7' ਅਤੇ 'ਜੀ-8' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਗ੍ਰੇਡ 'ਜੀ-7' ਕੋਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੀਸੀਵੀ ਰੇਂਜ 5201 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮਅਤੇ 5500 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮਅਤੇ ਗ੍ਰੇਡ 'ਜੀ-8' ਕੋਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, 4901 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮਅਤੇ 5200 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮਵਿਚਕਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੀਆਈਐਮਐਫਆਰ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ 1094 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮਦੇ ਜੀਸੀਵੀ 'ਤੇ ਪੈੱਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ 249,03,54,159/- (ਸਿਰਫ 49 ਕਰੋੜ ਤਿੰਨ ਲੱਖ 44 ਹਜ਼ਾਰ ਇੱਕ ਸੌ 99 ਰੁਪਏ) ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

4.14 ਕਿ ਕੋਲਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਲਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

4.15 ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ; ਆਸ਼ੂ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ ਵੀ.

---

53 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਐੱਚ.ਵੀ.

54 [2011] 4 ਐਸਸੀਆਰ 889: (2011) 3 ਐਸਸੀਸੀ 581

ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਈਓਡਬਲਯੂ, ਸੀਬੀਆਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਜੇ ਸੇਕਰ ਉਰਫ ਸੇਕਰ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੂਨੰਮਾ ਮੈਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਰਕਟ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

4.16 ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ ਕੋਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1)(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ, ਬੀ. ਜੈਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, ਪੀ. ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਦੁਆਰਾ ਡਾ: ਅਨੂਪ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਕੇ. ਸ਼ਾਂਤਮਮਾ ਬਨਾਮ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ: ਨੀਰਜ ਦੱਤਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ; ਪੁਲਿਸ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਐਂਟੀਕਰੱਪਸ਼ਨ ਡਿੰਡੀਗੁਲ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁੰਦਰਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ.

4.17 ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਖਤ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਸੀਵੀਸੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡੀਓਪੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਮਾਮਲਾ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

---

55 (2020) 9 ਐਸਸੀਸੀ 636

56 [2022] 3 ਐਸਸੀਆਰ 698: (2022) 7 ਐਸਸੀਸੀ 370

57 [2024] 4 ਐਸਸੀਆਰ 29: 2024 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 483

58 [2014] 4.ਐਸਸੀਆਰ 554: (2014) 13 ਐਸਸੀਸੀ 55

59 (2015) 10 ਐਸਸੀਸੀ 152

60 [2017] 9.ਐਸਸੀਆਰ 341: (2017) 15 ਐਸਸੀਸੀ 560

61 (2022) 4 ਐਸਸੀਸੀ 574

62 [2023] 2 ਐਸਸੀਆਰ 997: (2023) 4 ਐਸਸੀਸੀ 731

63 [2023] 4 ਐਸਸੀਆਰ 133: (2023) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 424

64 (ਦੋਵੇਂ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ)

5. ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲਾਂ

5.1 ਮਿਸਟਰ ਚੀਮਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ - ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੂਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ 08 ਦਸੰਬਰ, 2004 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ, 1960 ਦੇ ਨਿਯਮ 22(5) ਦਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਰਛਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੈ।

5.2 ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਗਲਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਐਮਓਸੀ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਜਾਂ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਖਣਨ ਯੋਜਨਾ ਖਾਮੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਇਹ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਲ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 10 ਨਵੰਬਰ, 2003 ਨੂੰ ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਪੈਰਾ (iv) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"3 ਕੈਪਟਿਵ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ:

xxxxx

(iv) ਅਲਾਟਟੀ ਇਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧੋਣ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗੈਰ-ਵਰਤੋਂਯੋਗ ਕਾਰਬਨ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ।"

5.3 ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 10 ਨਵੰਬਰ, 2003 ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪਲਾਨ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਲੋੜ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਲਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ, ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 10 ਨਵੰਬਰ, 2003 ਦੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

5.4 ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਟਰੀ, ਉਦਯੋਗ, ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਵਿਭਾਗ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਮਿਤੀ 31 ਜਨਵਰੀ, 2006 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਲਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:
"ii) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਲਾ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

5.5 ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸੀਮ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਗਵਾਹ ਨੰਬਰ 12 ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਐਮਓਸੀ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਸ਼ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਬਲਾਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਕੱਲੇ, ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ 10 ਨਵੰਬਰ, 2003 ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 (iii) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ 'ਵਾਸ਼ਿੰਗ-ਕਮ-ਐਂਡ ਯੂਜ਼' ਦਾ ਮਤਲਬ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੂਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5.6 ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ (ਆਈ.ਏ.ਐਸ.), ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਵਿੱਤ) ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਅਤੇ ਚਾਰਜ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਸਨ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਤੱਥ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੋ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦੇ।

5.7 ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਰਡਰ ਆਨ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 (ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਜੋ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ) ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 092 ਫਰਵਰੀ, 0924 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

5.8 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 173 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕੁਝ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਹਨ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ

5.9 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 197 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ (ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਏ-1 ਤੋਂ ਏ-5 ਤੱਕ) ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰਖਾਸਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

---

65 ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀਆਰਐਲ) ਡੀਵਾਈ ਨੰ.20094/2023 ਸਿਰਲੇਖ ਐਸ.ਐਮ. ਜਮਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ

5.10 ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀਬੀਆਈ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਵਜੋਂ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ - ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 31 ਮਾਰਚ, 2015 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਰੀਡਿੰਗ ਸੀ.ਏ.ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਪੀਈ 5/2012 28 ਸਤੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ 1993 ਅਤੇ 2006 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਰੂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ, ਸੀਏਜੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ ਕਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ - ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੀਏਜੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਏਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਐੱਮ ਐੱਸ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆਜ਼ ਵਿੱਚ ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਸੰਸਦ/ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

5.11 ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ 22 ਜੁਲਾਈ, 2021 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਹੱਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ

---

66 (2005) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਗੌ 308 (2005) 275 ਆਈਟੀਆਰ 502

ਨੇ ਏਈਪੀਐਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਏਈਪੀਐਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵੱਖਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5.12 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 24 ਮਾਰਚ, 2016 ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਲਈ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਤੋਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ 13 ਮਾਰਚ, 2015 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, 24 ਮਾਰਚ, 2016 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 20 ਮਈ, 2015 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫਰੇਮ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 24 ਦਸੰਬਰ, 2021 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੱਜ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.

5.13 ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਵਿਚਕਾਰ 20 ਦਸੰਬਰ, 2008 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਐਮਓਯੂ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸੰਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ/ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨਾਲ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿੱਚ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰੀਵ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖ ਕੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ।

5.14 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ 10 ਸਤੰਬਰ, 2009 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 4,30,38,500/- (ਰੁਪਏ ਚਾਰ ਕਰੋੜ ਤੀਹ ਲੱਖ ਪੈਂਤੀ ਹਜ਼ਾਰ" "ਵਿਦੇਸ਼ੀ" ਲਈ "ਵਿਦੇਸ਼ੀ" ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ 4,30,38,500/- ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਡੇਬਿਟ ਨੋਟ ਆਫ਼ ਈਵਨ ਡੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੂਜੀਤ ਰਾਏ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 9) ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਕੇ. ਗਨੇਰਕਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ 26) ਜੋ ਉਕਤ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਦੇ ਦੋ ਹਸਤਾਖਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਗੁਪਤਾ, ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. (ਪੀਡਬਲਯੂ 16) ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ।

5.15 ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਵਿਜੀਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 12 ਜੁਲਾਈ, 2010 ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਲੇਖਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਕਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 20 ਦਸੰਬਰ, 2008 ਦੇ ਐਮਓਯੂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 2009-10 ਦੌਰਾਨ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਦੁਆਰਾ ਮਾਜੀਰੀ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਸਵੀਕਾਰ, ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ।

5.16 ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਏ ਨਤੀਜੇ ਸਮਾਨ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਬੰਧਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਧੀਨਗੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਖਵਾਜਾ ਨਜ਼ੀਰ ਅਹਿਮਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

5.17 ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਕੁਮਾਰ ਸਮਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਤਿੰਦਰ ਭੀਮਰਾਜ ਬਿਜਾਇਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੋਮ ਨਾਥ ਥਾਪਾ, 70 ਰਾਜ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਬਨਾਮ ਐੱਨ. ਸੁਰੇਸ਼ ਰਾਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ" ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ।

---

67 ਏਆਈਆਰ (1945) ਪੀਸੀ 18

68 [1979] 2 ਐਸਸੀਆਰ 229: (1979) 3 ਐਸਸੀਸੀ 4

69 [1990] 3 ਐਸਸੀਆਰ 633: (1990) 4 ਐਸਸੀਸੀ 76

70 [1996] ਸਪਲਾਈ. 1 ਐਸਸੀਆਰ 189: (1996) 4 ਐਸਸੀਸੀ 659

71 [2014]1 ਐਸਸੀਆਰ 135: (2014) 11 ਐਸਸੀਸੀ 709

ਸੱਚ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 72 ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹੈ।

5.18 ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਕੇ.ਜੀ. ਪ੍ਰੇਮਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 40 ਤੋਂ 43 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਦੀ ਹੱਦ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ

ਆਪਣੀਆਂ ਜਵਾਬੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

6.1 ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਲਈ ਕੋਲੇ ਦੀ ਫੈਰੀ ਲੋਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 20 ਦਸੰਬਰ, 2008 ਦਾ ਐਮਓਯੂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲਾਜ਼ 12 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਦੌਰਾਨ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰੱਦੀਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰੇ/ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੀਮਡ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਖੁਦ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਕੋਲੇ ਵਿੱਚ ਰਲਾ ਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਵੇਚੇ। ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰੱਦਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਡਬਲਯੂ.ਸੀ.ਐਲ. ਤੋਂ ਈ-ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੇ ਅਤੇ ਵੇਚੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਗੰਜੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਫਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6.2 21 ਮਾਰਚ, 2009 ਦੇ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਲਈ, ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਲ. ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਤੋਂ।

---

72 [1978] 1 ਐਸਸੀਆਰ 257: (1977) 4 ਐਸਸੀਸੀ 39

73 [2002] ਸਪਲਾਈ. 2 ਐਸਸੀਆਰ 350 (2002) 8 ਐਸਸੀਸੀ 87

ਉਕਤ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਚੀਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6.3 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 12 ਜੁਲਾਈ, 2010 ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਵੀਜੀਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਈਮੇਲ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਈਮੇਲ ਆਈਡੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਈਮੇਲ ਆਈਡੀ ਤੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਈਮੇਲ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਐਮਓਯੂ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 12 ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ 100% ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

6.4 ਮੁੜ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 8,03,859.277 ਮੀਟਰਕ ਟਨ 'ਤੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੀਈ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ (ਸਾਲ 2012-13 ਦੇ ਅਪਰੈਲ ਅਤੇ ਮਈ) ਲਈ 207,837.117 ਮੀਟਰਕ ਟਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ 07 ਜੂਨ, 2016 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚਕਾਰ ਬੇਮੇਲ ਹੋਣ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਏ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਸਟੈਚੂਟਰੀ ਆਡੀਟਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ (2011-2012) ਲਈ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ 74,511.709 ਐਮਟੀ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਡਿਟ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਈ, 2012 ਤੱਕ ਕੋਲੇ ਦਾ ਕੁੱਲ ਉਤਪਾਦਨ 79,46,082.736 ਮੀਟਰਕ ਟਨ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਲਾ ਅਤੇ ਰਿਜੈਕਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਮਈ, 2012 ਤੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 75,63,934.800 ਮੀਟਰਕ ਟਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਹ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ

ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਤੋਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕੋਲਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ 22 ਮਈ, 2012 ਨੂੰ ਮਾਜਰੀ ਵਿਖੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨੇ ਕੇਬੀਐਮਐਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਡੀ. ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

7.1 ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਦਵਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਲੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬੇਲੋੜਾ ਵਿੱਤੀ ਫਾਇਦਾ।

7.2 ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 25 ਅਗਸਤ 2014 ਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 1993 ਅਤੇ 2011 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸੀਓਐਮਐਮ19 ਐਕਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਮਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਵਜੋਂ ਦੇ ਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਟਰੱਸਟੀਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 1993 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਮਨਮਾਨੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

7.3 ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਨੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ।

---

74 [2014] 8 ਐਸਸੀਆਰ 446: (2014) 9 ਐਸਸੀਸੀ 516

ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਰੂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਪੀਐਸਯੂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਕੇ ਜੇਵੀਏ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੀਈ 5 28 ਸਤੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਲ 1993 ਤੋਂ 2006 ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਲਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਣਸੁਖਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਜੇਵੀਏ ਨੇ ਵੀ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

8. ਕੀ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ?

8.1 ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 2013 ਦੀ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ, ਸੀਏਜੀ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਬਕਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

8.2 ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਤਿੰਨ ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਪੀਈ-2/2012/ਈਓ-1,75 ਪੀਈ-4/2012/ਈਓ-176 ਅਤੇ ਪੀਈ-5/2012/2017 ਤੋਂ ਪੀਈ-5/2017 ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 02 ਜੂਨ, 2012 ਨੂੰ ਸੀਵੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 2006 ਤੋਂ 2009 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ PSUs ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਠੇਕਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸੀਵੀਸੀ ਤੋਂ ਦੋ ਹੋਰ ਹਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਓ.ਐਮ.

---

75 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੀਈ -2

76 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੀਈ -3

77 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੀਈ -4

ਮਿਤੀ 19 ਸਤੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ, ਸੀਵੀਸੀ ਨੇ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰਾਂ (ਲੋਕ ਸਭਾ) ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਤੀਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ - ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

8.3 ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਈਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸਰੋਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ™ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਾਮਲਾ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਾਈਲ ਵਿਚਲੇ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, SIR ਨੂੰ ਪੀਈ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਐਸਆਈਆਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੇਵੀਏ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ - ਸੀਬੀਆਈ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਕਿ ਪੀਈ-5 ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 28 ਸਤੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੀਈ-5 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੇ.ਪੀ.ਵੀ.ਏ.ਸੀ. ਅਤੇ ਜੇ.ਈ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਨਾਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ - ਸੀਬੀਆਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲਦੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕੇਪੀਸੀਐਲਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੇਈਸੀਐਲਐਮਐਲ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਮਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ ਸੀ। ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ 2013 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀਏਜੀ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੈਡ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ, ਕੇਈਸੀਐਲਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀ.ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, 2015 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲਜਾਂ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੀਈਜ਼ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਉਕਤ ਪੀਈਜ਼ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸੇਸ਼ਨ ਰੂਟ ਰਾਹੀਂ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

---

78 ਛੋਟੇ ਲਈ 'ਐਸਆਈਆਰ'

ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ 2015 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਾਂ 2013 ਦੀ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਟਰਿੱਗਰ ਪੁਆਇੰਟ ਨਹੀਂ ਸੀ।

9. ਕੀ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?

9.1 ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 24 ਮਾਰਚ, 2016 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਮਤਾਕਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ (ਬੀਪੀਸੀਐਲ) ਵਿੱਚ ਖਪਤ ਲਈ ਕੋਲਾ ਸੀਏਜੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਚ, 2013 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਏ ਸਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2008-09 ਅਤੇ ਜੂਨ 2013 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਓਪਨ ਕਾਸਟ ਖਾਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਕੋਲੇ ਦਾ ਕੁੱਲ ਉਤਪਾਦਨ 1820 ਮੀਟਰਕ ਟਨ ਸੀ। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕੁੱਲ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ 10% ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 8.28 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ₹ 52,37,00,000/- (ਰੁਪਏ ਬਵੰਜਨ ਕਰੋੜ ਤੀਹ ਲੱਖ) ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੀ.ਏ.ਜੀ. ਨੇ ਇੱਕ ਆਡਿਟ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ₹52,37,00,000/- (ਰੁਪਏ 52 ਕਰੋੜ 37 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਜੀਯੂਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਕੇਯੂਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਡਿਟ ਇਤਰਾਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਗਲਤ ਸੀ; ਕਿ ਵਾਸ਼ਰੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਖੁੱਲੀ ਕੋਲਾ ਖਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਰੱਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਸਨ ਅਤੇ ਬੀਪੀਸੀਐਲ ਵਿਖੇ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਰਜੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੈਵਲਿੰਗ ਅਤੇ ਪਾਈਲਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੈਗ ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

9.2 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਸਮਰਸਾਲਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ.

ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ 52,37,00,000/- (ਰੁਪਏ 52 ਕਰੋੜ 37 ਲੱਖ ਸਿਰਫ) ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਬਿੱਲਾਂ ਤੋਂ ਰਿਕਵਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ:

"36. ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ, ਈਐਮਟੀਏ ਅਤੇ ਕੇਮਟਾ ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ, 300-2000/2000 ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਇੱਕਤਰਫ਼ਾ ਮੰਗ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ 52 ਕਰੋੜ 37 ਲੱਖ) ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਹੈ।

9.3 ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ) ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਖੁਦ ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਤੋਂ ਉਸੇ ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸਨੇ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

9.4 ਕੈਪਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਾਰਥਕ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"13. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਟੈਂਡਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਭਗ 20 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਲ 2002 ਵਿੱਚ ਈ.ਐਮ.ਟੀ.ਏ. ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜੋ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰੇ ਝਗੜੇ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਕਰੀਬ, ਮਾਰਚ, 2013 ਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਰਜੀ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਮਲ

14. ਅਪੀਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਜਦੋਂ ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਆਡਿਟ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸੇ ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਮਟਾ ਤੋਂ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

15. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨੰਗੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਧੋਣ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਢੰਗ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

16. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੇਮਟਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਆਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਇਪਲੇਡ ਆਰਡਰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਮਟਾ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਤਾਪ ਬਿਜਲੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

17. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

18. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

9.5 ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮੁੱਚੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

10. ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 24 ਮਾਰਚ, 2016 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਦਰਾਮਦ

10.1.ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 24 ਮਾਰਚ, 2016 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਉਸੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ ਅਸਥਾਈ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ ਕੇਜਰੀਵਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਚਾਰਟਰਡ ਬੈਂਕ (1) ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਬਨਾਮ ਐਲ.ਆਰ. ਮੇਲਵਾਨੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੋ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਤਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਆਈ.ਟੀ.ਓ., ਜੀ.ਐਲ. ਡਿਡਵਾਨੀਆ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਸੀ.ਆਈ. ਬਿਲਡਰ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਖੋਜ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

---

79 [2006]2 ਐਸਸੀਆਰ 709: (2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 278

80 ਏਆਈਆਰ 1970 ਐਸਸੀ 962

81 (1982) 2 ਐਸਸੀਸੀ 543

82 (1995) ਪੂਰਕ (2) 724

83 [2004] 1 ਐਸਸੀਆਰ 1134: (2004) 2 ਐਸਸੀਸੀ 731

ਸਟੈਂਡ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"38. ਅਨੁਪਾਤ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:
(i) ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(ii) ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(iii) ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ;

(iv) ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਬਾਈਡਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(v) ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 20(2) ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 300 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(vi) ਸਮਾਨ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਲੱਭਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(vii) ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਉਸੇ ਸਮੂਹ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਾ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਹੈ।

39. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਆਸ਼ੂ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਜੇ ਸੇਕਰ ਆਲੀਆਸ ਸੇਕਰ ਰੈਡੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਗੂੰਜਦਾ ਹੈ।

10.2 ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਆਡਿਟ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਮੁੱਲ ਲਈ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ 'ਤੇ ਮੰਗ ਉਠਾਈ। ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

10.3. ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 24 ਮਾਰਚ, 2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਕਾਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 20 ਮਈ, 2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

11. ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ

11.1. ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 2013 ਦੀ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਲ 1971 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੈਗ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਆਡਿਟ ਐਂਡ ਅਕਾਊਂਟਸ ਆਰਡਰ), 1936 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਆਰਜ਼ੀ ਸੰਵਿਧਾਨ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲਜ਼ (ਡਿਊਟੀਜ਼, ਪਾਵਰਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਡੀਸ਼ਨਜ਼ ਆਫ਼ ਸਰਵਿਸ, 1967 ਦੇ ਐਕਟ, 1947) ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੇ

---

84 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕੈਗ ਐਕਟ

ਕੈਗ ਐਕਟ, 1936 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਏਜੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਸੀਏਜੀ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਾਇਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਕਤ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਖਾਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਕੈਗ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਆਡਿਟ ਦਾ ਘੇਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

11.2. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 149 ਕੈਗ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"149. ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ
ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ-ਜਨਰਲ ਅਜਿਹੇ ਕਰਤੱਵ ਨਿਭਾਉਣਗੇ ਅਤੇ "ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਬਾਡੀ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਅਜਿਹੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਆਡੀਟਰ-ਜਨਰਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ।"

11.3 ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਗ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"60. ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਆਡਿਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਆਡਿਟ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਾਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਆਡਿਟ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪੈਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਖਰਚੇ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ ਜੋ ਸੀਏਜੀਟੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 16. ਕੈਗ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸਮੇਤ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

61. ਕੈਗ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 151(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 151 (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕ ਲੇਖਾ ਕਮੇਟੀ (ਪੀਏਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

62. ਪੀਏਸੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 308 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੀਏਸੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੰਘ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪੀਏਸੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਚਿੰਤਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਨੀਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਪੈਸਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਠੋਸ ਵਿੱਤੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੀਏਸੀ ਕੋਲ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਪੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੀਏਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

68. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੈਗ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਅਣਉਚਿਤ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੰਤਰਾਲਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੁੱਦੇ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।"
[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪਠਾਨ ਮੁਹੰਮਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਰਹਿਮਤਖਾਨ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰਸਟ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
11.4. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੀਏਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਵਾਬ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜਵਾਬਾਂ ਲਈ ਪੀਏਸੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੰਸਦ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੀਏਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੇ।
11.5 ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੈਗ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੀਏਸੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਸਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਵੇਗੀ। ਸੰਸਦ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੀਏਸੀ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੱਢੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਕਿ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12. ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

12.1.ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਉਸੇ ਹੀ ਆਡਿਟ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ ਰਹਿਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਵਿੱਤ) ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ, ਤਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਭਾਵ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ, ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"28.07.2017 ਦੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ

xxxxx

1.8 ਗੁਪਤਾ ਕੋਲ ਫੀਲਡਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਸ਼ਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ('ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ') ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਤੀ 20.12.2008 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਪੱਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨੂੰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਕਤ ਐਮਓਯੂ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸੰਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ/ਨਿਯਮਾਂ/ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ/ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ"। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਗੁਪਤਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਐਮਓਯੂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਜ਼ 12 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਲਕੀ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ 52.37 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ (ਸੀਏਜੀ ਅਨੁਸਾਰ) ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਜਿਸਨੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ, ਨੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ/ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

xxxxx

ਬੀ. ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਮਿਤੀ 27.07.2017 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ ਦੇ ਨਾਲ) ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ।

2. ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ 344 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ 67 ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

3. ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਮਾਈਨਿੰਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦਾ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਟੈਚੂਟਰੀ ਆਡੀਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨਪੁਟਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

4. ਖਾਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਡਾ. ਸੀਮ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਜਾਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨਾਮਜ਼ਦ (ਏ-1 ਤੋਂ ਏ-7) ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜਾ ਸਮੇਤ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਜਾਂ ਕਮੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5. ਇਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦਫਤਰ ਦੇ ਨੋਟਸ (ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰ. 199 ਤੋਂ 202) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 12.01.2009 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਧੋਣਾ ਸੀ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦਫਤਰੀ ਨੋਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜਾ ਨੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜ ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਐਸ.ਐਮ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਜਮਦਾਰ, ਐਮਡੀ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ।

6. ਜੇਕਰ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਗੁਪਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਧੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਮਓਯੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਐਮਓਯੂ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਨੂੰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਮਓਯੂ ਦੀ ਸ਼ਰਤੀਆ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। (ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰ. 232 'ਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਮਿੰਟ ਵੇਖੋ)

7. ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਪੜ੍ਹਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੋਈ ਸਿੱਟਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ 'ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ' ਅਤੇ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ' 'ਤੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਐਮਓਯੂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਇਹੋ ਸਮਝ ਵਾਲੇ ਸਨ।

8. ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਐਮਓਯੂ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਮਓਯੂ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਲਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਨੰਗੀ ਰੀਡਿੰਗ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, 13.01.2009 ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਐਮਓਯੂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 13.01.2009 ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਕੰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

xxxxx

10. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੱਚਾ ਕੋਲਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਉਪਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਸੰਕਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਤਪਾਦਨ ਰੁਕ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਲਪ ਕੋਲਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੱਚਾ ਕੋਲਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ. ਇਹ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਲਾਗਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ 13.06.2009 ਦੇ ਬੋਰਡ ਮਿੰਟਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਥਾਈ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ 09.12.2009 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਲੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਸਹਿਮਤ ਮਾਪਦੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਧੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਦ

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

xxxxx

16. ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਕਿ ਟੇਲਿੰਗ ਅਤੇ ਰਿਜੈਕਟ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, 500 ਮੈਗਾਵਾਟ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਬੇਲਾਰੀ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਫਾਇਰਿੰਗ ਲਈ ਪੁੱਲਵਰਾਈਜ਼ਡ ਕੋਲੇ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਮਿਡਲਿੰਗ, ਟੇਲਿੰਗ ਅਤੇ ਰਿਜੈਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਆਪਰੇਟਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

17. ਸੀਏਜੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ:

i) ਐਮਓਯੂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕੋਲੇ ਦੇ 10% ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ 4.39% ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਲਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

ii) ਰਿਜੈਕਟਸ ਦੇ ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ G ਗ੍ਰੇਡ ਕੋਲਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪਦਮੀਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੰਨੇ ਘੱਟ ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਲਾਵਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ

ਜੀ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਗਣਨਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਗਲਤ ਹੈ.

20. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਲੇ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਕੱਚਾ ਕੋਲਾ/ਧੋਇਆ ਕੋਲਾ ਖਰੀਦਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਰਾਇਲਟੀ / ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ / ਰਾਇਲਟੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਟਾਕ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਜਰੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਵਿਖੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ / ਉਪਲਬਧ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਲਈ, ਬੇਤੁਕੀ ਉੱਚੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਰੱਦ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੇਚੇ ਗਏ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਿੰਨੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ।

21. ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ 4,30,38,500/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੱਕ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਨੰਬਰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ/ਡੀਐਨ/08-09/09 ਮਿਤੀ 31.03.2009 ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ (ਨਾ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ 'ਤੇ) ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਦਾ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ, 2008-09 ਲਈ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਇਹ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਮਨਘੜਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ:

ਏ. ਨੋਟ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2008-2009 ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਗਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਤੰਬਰ 2009 ਵਿੱਚ ਹੀ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸੋਚ ਹੈ।

ਬੀ. ਇਸ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਦਾ 2008-2009 ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮਦਨੀ ਸਟਰੀਮ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਸੀ. ਜੇਕਰ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ "ਹੋਰ ਆਮਦਨ" ਵਜੋਂ 86,077 ਐਮਟੀ ਦੀ ਵਾਸ਼ਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਨੂੰ ਧੋਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡੀ. ਕਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੋਈ ਅਨੁਸਾਰੀ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ) ਅਤੇ ਇਸ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਈ. ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਟਾਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਮੰਗਣ ਲਈ ਈਮੇਲਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਏ ਹਨ।

22. ਸਲਾਨਾ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਪੱਥਰਾਂ, ਪੱਥਰਾਂ ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਗੁਆਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰੱਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਇਲਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਅਸਵੀਕਾਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 'ਵਾਸ਼ਰੀ ਨੁਕਸਾਨ' ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਾਸ਼ਰੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੋਲਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

xxxxx

38. ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਜਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1) (ਡੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

xxxxx

48. ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ 27 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਦਾਗ਼ ਅਤੇ ਬੇਦਾਗ਼ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਾਖ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾ ਕਰੇਗੀ ਬਲਕਿ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮਨੋਬਲ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਵੇਗੀ।

49. ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 3 ਤੋਂ 48 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦਾ ਬੋਰਡ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤੀ ਧਾਰਾ 40/40/40 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13(2) ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ 13(1)(ਡੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

12.2. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ 67 ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੋਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੱਦੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.

12.3. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਤਤਕਾਲੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2018 ਨੂੰ ਡੀਓਪੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡੀਓਪੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡਾਂ, ਸੀਵੀਸੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਦੇ ਸਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

xxxxx

12. ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਜਿੰਨਾ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਸਤਵਿਕ ਮੁੱਲ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਰਾਈਟ ਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਾਲਾਨਾ ਖਾਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਬਾਹਰਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਘੜੇ ਗਏ ਹਨ.

13. ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹ ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਧੋਤੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੋ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧੋਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 8.03 ਹੈ। ਐਮਟੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਸੈਸਡ ਬਰਬਾਦੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

14. ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਜਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। 41 ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੈਸਰਜ਼ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੀ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

15. ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਏਜੰਡਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ120B ਆਰ/ਡਬਲਯੂ409 ਅਤੇ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13.

16. ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀਵੀਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਵੀਸੀ ਨੇ ਆਰਸੀ:2202015 ਈ0002 ਮਿਤੀ 13.03.2015 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਆਈਏਐਸ (ਕੇਐਨ:1985), ਤਤਕਾਲੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ (ਕੇਪੀਸੀਐਲ), ਬੰਗਲੌਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ।

17. ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਹਨ, ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ।

18. ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਮੇਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ 19.

12.4. ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਨੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ। ਕੇ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਸੀਵੀਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

12.5. ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਨ, ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਫੈਸਲੇ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਭਾਗ ਅਜੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਸਬੂਤਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਉਸੇ ਸੈੱਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਉਕਤ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਸਨ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮਨੋਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਉਸੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

13. ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

13.1.ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 10 ਨਵੰਬਰ, 2003 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਅਸੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪਲਾਨ ਦੇ ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ/ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਰਿਜੈਕਟ, ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ, ਟੇਲਿੰਗ, ਮਿਡਲਿੰਗ ਆਦਿ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਜੇਵੀਏ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 5(2)(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਈਐਮਟੀਏ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਕੋਲਾ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ

ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਕੋਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ।

13.2. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ, ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਰਾ ਰਹਿਤ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੇ ਕੋਇਲੇ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰਿਜੈਕਟ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਤਿਆਰ ਕਰੇ। ਇਹ ਜੇਵੀਏ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 5(2)(ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਰੂਟ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

14. ਕੀ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ?

14.1. ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 10 ਨਵੰਬਰ, 2003 ਦੇ ਐਮਓਸੀ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਲਾਕਾਂ ਤੋਂ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵੇਚਿਆ/ਡਲਿਵਰੀ/ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ/ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

14.2.ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰਿਜੈਕਟ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ, ਤਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 16 ਜੁਲਾਈ, 2004 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਬਸ ਦੀ ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬੀਪੀਸੀਐਲ ਵਿੱਚ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਲਾ। ਸਤੰਬਰ, 2004 ਦੀ ਮੂਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਐਮਓਸੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਐਮਓਸੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ। ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਜੇਵੀਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2)(ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

14.3.ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਵੀਏ ਅਤੇ ਐਫਐਸਏ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਸਿਰਫ 4200-4940 ਕਿਲੋ ਕੈਲੋਰੀ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮਦੀ ਰੇਂਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜੀਸੀਵੀਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ (ਗਰੇਡ - ਡੀ) ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗ੍ਰੇਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਜੇਵੀਏ ਅਤੇ ਐਫਐਸਏ ਵਿੱਚ ਕੋਲੇ ਨੂੰ "ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋਤੇ ਕੋਲੇ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੋ ਜੇਵੀਏ ਅਤੇ ਐਫਐਸਏ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੁਸੂਚੀ-1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰੀਆਂ "ਸ਼ੇਲਾਂ/ਪੱਥਰਾਂ" ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਰੀਜੈਕਟ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਤੋਂ ਖਰੀਦਣਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋਤਾ ਗਿਆ ਕੋਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਖਾਸ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਕੇ.ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ. ਨੂੰ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਕੋਇਲਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਖੁਦ ਜੇਵੀਏ ਅਤੇ ਐਫਐਸਏ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ, 2013 ਵਿੱਚ ਕੈਗ ਦੁਆਰਾ ਆਡਿਟ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਤੱਕ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਲਿਪ ਫਲਾਪ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਰੀਜੈਕਟਲ ਮੁੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਮੁੜ ਮੁੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

---

85 ਜੇਵੀਏ ਮਿਤੀ 13 ਸਤੰਬਰ, 2002 ਦੀ "ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ" ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਗਰੇਡ ਡੀ ਕੋਲਾ'।

86 ਜੇਵੀਏ ਦੀ 'ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ' ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੋਲਾ ਮਿਤੀ. 13 ਸਤੰਬਰ, 2002 ਅਤੇ ਐਫਐਸਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਮਿਤੀ. 09 ਮਈ, 2007

87 ਐਫਐਸਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 5.2.2

88 ਜੇਵੀਏ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ-II ਅਤੇ ਐਫਬੀਏ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 6.1.1

ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

15. ਕੀ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਟੋਏ 'ਤੇ ਕੋਲਾ ਵਾਸ਼ਰੀ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

15.1.ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਜੇਵੀਏ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 2(4)(ਜੀ) ਅਤੇ 5(2)(ਬੀ) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਟਹੈੱਡ 'ਤੇ ਕੋਲਾ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ, ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਆਈਪੀਸੀਓ ਅਤੇ ਐਮਓਸੀ ਦਰਮਿਆਨ ਕੁਝ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੀਆਈਪੀਸੀਓ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੋਲੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸਤੰਬਰ, 2008 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜੀਸੀਵੀਅਤੇ ਬੇਲਾਰੀ ਦੇ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਖਪਤ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ।

15.2. ਇਹ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਮਾਜਰੀ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਡ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ, ਖਾਣਾਂ ਤੋਂ ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਅਤੇ ਬੀਟੀਪੀਐਸ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰੇਲਵੇ ਸਾਈਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਧੋਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਲਈ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨਾਲ ਐਮਓਯੂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮਓਯੂ ਦੇ ਖਰੜੇ ਨੂੰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 13 ਜਨਵਰੀ, 2009 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 23 ਫਰਵਰੀ, 2010 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕੱਚੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਨਾਲ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੀਟੀਪੀਐਸ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਜੀਸੀਵੀ। ਕੋਲੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਸਹਿਮਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ 9 ਦਸੰਬਰ, 2009 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਗਰ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

15.3. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੁਆਈ ਲਈ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰਕ ਬੁੱਧੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੈਲੀਬਰੇਟਿਡ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੀਟੀਪੀਐਸ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਸੰਕਟ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ।

15.4. ਅਸੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਲੇਬਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਦੀ ਵੰਡ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 16 ਜੁਲਾਈ, 2024 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੇਈਸੀਪੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਸੀ. ਉਕਤ ਕੋਲੇ ਦੀ ਅੰਤਮ ਵਰਤੋਂ ਬੇਲਾਰੀ, ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਖੇ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੋੜਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕ ਦੀ ਵੰਡ ਸਿਰਫ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

16. ਕੀ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰਿਜੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗੀ ਕੈਲੋਰੀਫਿਕ ਮੁੱਲ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀਯੋਗ ਵਸਤੂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ?

16.1.ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਧੋਣਯੋਗਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਰਥਾਤ ਸੀਆਈਐਮਐਫਆਰ, ਨਾਗਪੁਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ ਜੋ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਟਾਕ, ਵਾਸ਼ਰੀ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਆਦਿ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਲਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਜੋ ਕਿ ਐਮਓਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗੀ ਸੀ.ਵੀ. ਰਿਲਾਇੰਸ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 2010 ਵਿੱਚ ਐਮਓਸੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਬਨ ਮੁੱਲ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਐਫਬੀਸੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਤਕਨੀਕ ਉਦੋਂ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਮਓਸੀ ਨੇ ਮੂਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਕਈ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਦੁਆਰਾ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ

ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ 24 ਅਗਸਤ, 2011 ਨੂੰ ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐਮਓਈਐਫ ਐਂਡ ਸੀਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਦਮ। ਏਜੰਸੀਆਂ ਉਦੋਂ ਰੁਕ ਗਈਆਂ ਜਦੋਂ ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

17. ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਕੇਸ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਮੁੱਲ

17.1 ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰਿਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲ ਕੋਲੇ ਦੀ ਧੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੀ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਧੋਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਲ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 22 ਜੁਲਾਈ, 2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2014 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪਸੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

17.2 ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਮੁੱਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੀ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਲਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ, ਇਸਨੇ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪਾਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਮੁੱਲ ਹੈ।

18. ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.

18.1.ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 482, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਜੀਵ ਥਾਪਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਲਾਲ ਕਪੂਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"29. ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਲਈ ਵੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ, ਇੱਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਦੂਰਗਾਮੀ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

---

89 [2013] 3 ਐਸਸੀਆਰ 52: (2013) 3 ਐਸਸੀਸੀ 330

ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਵਧਾਨੀ, ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ/ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਸਹੀ, ਵਾਜਬ, ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ; ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਟਰਲਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਮੰਨ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗਾ।"
[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

18.2 ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਤੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

"30. ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਵਾਂਗੇ:

ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ:

30.1. ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ: ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਹੀ, ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਸੰਦੇਹਯੋਗ ਹੈ ਭਾਵ ਸਮੱਗਰੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਹੈ?

30.2. ਕਦਮ ਦੋ: ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇਗੀ, ਭਾਵ ਸਮੱਗਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਸਮੱਗਰੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੀ ਹੈ?

30.3. ਕਦਮ ਤਿੰਨ: ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਇਸਤਗਾਸਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

30.4. ਚੌਥਾ ਕਦਮ: ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ?

30.5 ਜੇ ਸਾਰੇ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਕੀਮਤੀ ਅਦਾਲਤੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਚਤ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ (ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ) ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਰਬਾਦ ਹੋਵੇਗੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇਗਾ।"

[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

18.3 ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੇਬੇਂਦਰ ਨਾਥ ਪਾਧੀ ਵਿੱਚ, "ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 482, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

---

90 [2004] ਸਪਲਾਈ. 6 ਐਸਸੀਆਰ 460: (2005) 1 ਐਸਸੀਸੀ 568

29. ਸਟਰਲਿੰਗ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਚਰਿੱਤਰ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਅਸੀਮਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਜਨ ਲਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ" [1992 ਪੂਰਕ (1) ਐਸਸੀਸੀ 335: 1992 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 426]।"
[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

18.4 ਰੁਕਮਣੀ ਨਾਰਵੇਕਰ ਬਨਾਮ ਵਿਜੇ ਸਤਾਰਦੇਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 482, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਬੇਅੰਤ ਹੈ, ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ। ਉਸੇ ਹੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 482, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਮਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

18.5 ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਮੋਹੱਟਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਐਨਸੀਟੀ), ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 482, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

16. ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ

---

91 (1992) ਪੂਰਕ (1) ਐਸਸੀਸੀ 335

92 [2008] 14 ਐਸਸੀਆਰ 271: (2008) 14 ਐਸਸੀਸੀ 1

93 [2018] 13 ਐਸਸੀਆਰ 1028: (2019) 11 ਐਸਸੀਸੀ 706

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ [ਜੀ. ਸਾਗਰ ਸੂਰੀ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ, (2000) 2 ਐਸਸੀਸੀ 636, ਪੈਰਾ 7: 2000 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 513. ਉਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ. ਏ.ਪੀ. ਰਾਜ, (2013) 10 ਐਸਸੀਸੀ 591, ਪੈਰਾ 20: (2014) 1 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 2000 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 237]। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਇੱਕ ਧੋਖਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅੱਗੇ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਐਫਆਈਆਰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਰ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

xxxxx

28. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਜਨ ਲਾਲ [ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਜਨ ਲਾਲ, 1992 ਪੂਰਕ (1) ਐਸਸੀਸੀ 335: 1992 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 426] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 102 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 378-79)

"102. ਅਧਿਆਇ XIV ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਡ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਸੀਏਯੂਸੀ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਸਟੀਕ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਚੈਨਲਾਈਜ਼ਡ ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸਖ਼ਤ ਫਾਰਮੂਲੇ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਗਿਣਤ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੂਚੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(1) ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਇਲਜ਼ਾਮ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 155(2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 156(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਨੋਟਿਸਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

(4) ਜਿੱਥੇ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿਚਲੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਗਿਣਤੀਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 155(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(5) ਜਿੱਥੇ ਐਫਆਈਆਰ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਇੰਨੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਝਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹੈ।

(6) ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਸੰਹਿਤਾ ਜਾਂ ਐਕਟ (ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਕੋਡ ਜਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਵਾਰਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(7) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮੀ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿੱਥੇ

ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਦਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

18.6 ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਮੁੰਨੀਸਵਾਮੀ, ਵਾਈ.ਵੀ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ. ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਦੋਂ (ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ) ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"7.... ਇਸ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਚਤ ਕਰਨਾ, ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਲੰਗੜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਣਤਰ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

18.7 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਪੱਕੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਾਅਵੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

---

94 [1977] 3 ਐਸਸੀਆਰ 113: (1977) 2 ਐਸਸੀਸੀ 699

18.8 ਧਾਰਾ 482, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਵੇਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੜਾਅ ਹਨ, ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਸਹੀ, ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਮੰਨ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇ।

19. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

19.1.ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਲਟ ਜਿਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਹੈ, ਆਰਟੀਕਲ 136 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਰੁਣਾਚਲਮ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਐਸ.ਆਰ. ਸਾਧਨਾਨਥਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ:

"4.....ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ, ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਭਰਪੂਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 136 ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਆਮ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਦਾ ਹੈ, ਪਰ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਜਾਂ 'ਤੇ, ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ

---

95 [1979] 3 ਐਸਸੀਆਰ 482: (1979) 2 ਬੀਸੀਸੀ 297

"ਵਿਗੜਿਆ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ" (ਦੇਖੋ ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਏ. ਵੈਦਿਆਨਾਥ ਲਾਇਰ [ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 61: [1958] ਐਸਸੀਆਰ 580: 1958 ਸੀਆਰਆਈ ਐਲਜੇ 232] ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ [(1972) 1 ਐਸਸੀਸੀ 249: [1972] 2 ਐਸਸੀਆਰ 765])...."

5. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ, ਰਾਜ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੰਦੇਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਆਮ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦਬਾਅ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 'ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ' ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ (ਦੁਰਗਾ ਸ਼ੰਕਰ ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਠਾਕੁਰ ਰਘੂਰਾਜ ਸਿੰਘ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਐਸਸੀ 520: [1955] 1 ਐਸਸੀਆਰ 267: 19723ਜੇ] ਦੁਆਰਾ)। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕੌਣ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਰਾਜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"
[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

19.2. ਵਿੱਚ ਪੀ.ਐਸ.ਆਰ. ਸਾਧਨਾਨਥਮ ਬਨਾਮ ਅਰੁਣਾਚਲਮ, ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ

---

96 [1980] 2 ਐਸਸੀਆਰ 873: (1980) 3 ਐਸਸੀਸੀ 141

ਆਰਟੀਕਲ 136 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ:

"7. ਕਨੂੰਨੀਤਾ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 136 ਤੋਂ ਫੈਲਿਆ ਵਿਆਪਕ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ" ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 136 ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਪਰ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ. ਇਹ ਖ਼ੁਦ ਅਸਮਾਨ ਹੈ. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਖ਼ੁਦ ਅਸਮਾਨ ਹੈ. ਇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 136 ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੀ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਕੀ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 136 ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਥਾਪਕ ਪਿਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਮਨਮਾਨੀ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ....

xxxxx

10. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 136 ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਯਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਵਿਲੱਖਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਅਸਲ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਕਤੀ-ਕਮ-ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

21. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਰਟੀਕਲ 136 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹਰ ਨਿਰਣੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਦ੍ਰਿੜਤਾ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਨੀਂਹ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਾਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਭਾਰਤ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਹਨਾਂ ਭਾਰਤ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ [1950 ਐਸਸੀਸੀ 470: ਏਆਈਆਰ 1950 ਐਸਸੀ 188: [1950] ਐਸਸੀਆਰ 1950 ਐਸਸੀ 188: [1950] ਐਸਸੀਆਰ 459, 474 : 1950 ਐਲਐਲਜੇ 21: (1950-51) 2 ਐਫਜੇਆਰ 1]. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੁਰਗਾ ਸ਼ੰਕਰ ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਠਾਕੁਰ ਰਘੂਰਾਜ ਸਿੰਘ [ਏਆਈਆਰ 1954 ਐਸਸੀ 520: [1955] 1 ਐਸਸੀਆਰ 267, 272: 9 ਈਐਲਆਰ 494] ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 136 "ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ" ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

22. ਫਿਰ ਵੀ, ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਹੈ ਜੋ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਤੋਂ ਵਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਰਪੂਰਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਆਰਟੀਕਲ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।
[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]
19.3 ਵਿੱਚ ਖੋਡੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਦੇਸ਼ਵਾਰਾ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਕੇ. ਲਿਮਟਿਡ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰੋਧਕ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ V ਦੇ ਅਧਿਆਏ V ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬੇਰੋਕ ਰਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।
19.4 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਫੀਕ ਮਸੀਹ (ਵਾਈਟ ਵਾਸ਼ਰ) ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸੇ ਦਬਾਅ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 136 ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ 'ਰਹਿਣ ਸ਼ਕਤੀ, ਇਸਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਣ, ਇਸਦੀ ਸੀਮਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਖੁਦ ਅਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਇੱਕ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
19.5 ਮੇਕਾਲਾ ਸਿਵਿਆ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ," ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

"14. ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਦੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਜਾਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ। ਨਿਆਂ।

---

97 [2019]3 ਐਸਸੀਆਰ 411: (2012) 12 ਐਸਸੀਸੀ 291

98 [2014] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1343: ਏਆਈਆਰ (2015) 1267

99 [2022] 6 ਐਸਸੀਆਰ 989: (2022) 8 ਐਸਸੀਸੀ 253

15. ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 136 ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਕਨੀਕੀ ਰੁਕਾਵਟ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਅਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਗਲਤਫਹਿਮੀਆਂ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਬਲਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"
[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

19.6 ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 136 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਨਿਰਧਾਰਨ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਬੇਅੰਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇਲਗਾਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 482, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਲਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ, ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ, ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੋ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਬੇੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

19.7 ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 482, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਰਸਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਥੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਮ.ਐਲ. ਸ਼ਰਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਟੇਅ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਕੋਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਪੜਾਅ। ਅੱਗੇ ਬੰਦ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਬਚਿਆ ਸੀ।

19.9 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਰਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

20. ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.

20.1 ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਸੀਬੀਆਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ., ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"227. ਡਿਸਚਾਰਜ। ਜੇਕਰ, ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੱਜ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ।"

20.2. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਕੁਮਾਰ ਸਮਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹਿਜ਼ ਡਾਕਖਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕੇਸ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 227, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੈਪਸ਼ਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"10. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ:

(1) ਇਹ ਕਿ ਜੱਜ ਕੋਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਛਾਂਟਣ ਅਤੇ ਤੋਲਣ ਦੀ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ।

(3) ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਬਰਾਬਰ ਸੰਭਵ ਹਨ ਅਤੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।

(4) ਇਹ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੱਜ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਡਾਕਖਾਨੇ ਜਾਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੋਲਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।"
[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

20.3. ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਐਸ. ਪੰਜਾਬੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"5. ਨਵੀਂ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 227, ਜੱਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ 'ਵਿਚਾਰ ਕੇ' ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ 'ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ'। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀਮਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 228 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰੇਗਾ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

6. ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 'ਵਿਚਾਰ' ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਕੀ ਹਨ..... ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਉਭਰ ਰਹੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਹ ਉਸ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਛਾਂਟ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਤੂੜੀ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"
[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

20.4. ਐੱਨ. ਸੁਰੇਸ਼ ਰਾਜਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

"29. ਅਸੀਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਅਦਾਲਤ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਮੂੰਹ ਜਾਂ ਡਾਕਖਾਨੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨੇ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਬੇਟਿਵ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਛੋਟੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।"
[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

20.5 ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡਾਂ/ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।

21. ਸਿੱਟਾ

21.1 ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੇਲੋੜੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1)(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੂਪ ਹਨ, ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਪਰੀਤ ਡੇਟਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

21.2 ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

(ਏ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ PE-5 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ SIR ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਸੀ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਸਿਰਫ 2013 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਠੋਕਰ ਖਾਣ 'ਤੇ ਹੀ ਸਰਗਰਮ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।

(ਬੀ) ਕੈਗ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਪ੍ਰੇਰਕ ਮੁੱਲ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

(ਸੀ) ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਰਥਾਤ, ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਵਿੱਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਨਾਗਾਰਾਜਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ 20 ਦਸੰਬਰ, 2008 ਦੇ ਐਮਓਯੂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀਸੀਸੀਐਲ ਦੇ 6 ਈ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹ

ਜਵਾਬਦੇਹ - ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਇਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰੱਦੀਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(ਡੀ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ। ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੀਵੀਸੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਵੀਸੀ ਨੇ ਵੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(ਈ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀ/ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਜੋ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਸਨ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗੀ ਹੈ।

(ਐਫ) ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 24 ਮਾਰਚ, 2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਕੈਗ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 20 ਮਈ, 2022 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 3 ਮਾਰਚ, 2022 ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਸੀ।

(ਜੀ) ਫਿਰ ਵੀ, ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਹੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। 22 ਜੁਲਾਈ, 2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਕੋਲ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ - ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਵਿਦਵਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਅਤੇ ਆਰੀਅਨ ਐਨਰਜੀ ਦਰਮਿਆਨ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੇਪੀਈਸੀ ਅਤੇ ਕੇਪੀਈਸੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ।

(ਐਚ) ਐਫਐਸਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਜੇਵੀਏ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਗ੍ਰੇਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੀਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਉਹਨਾਂ 'ਸ਼ੇਲਾਂ/ਪੱਥਰਾਂ' ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਲੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਜੇਵੀਏ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 5(2)(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ, ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

(ਆਈ) ਐਮਓਸੀ ਨੇ 16 ਜੁਲਾਈ, 2004 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ; ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਮਓਸੀ ਨੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ

ਸਤੰਬਰ, 2004 ਨੂੰ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(ਜੇ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲਾ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਐਮਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਕੋਲੇ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨੀਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੇਵੀਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਕੇ) ਜੇਵੀਏ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਪਿਟਹੈੱਡ 'ਤੇ ਕੋਲਾ ਵਾਸ਼ਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਨੂੰ ਕਸੂਰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲਾ ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਮਓਸੀ ਅਤੇ ਸੀਆਈਪੀਸੀਓ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਮੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ। ਕੋਲੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸਤੰਬਰ, 2008 ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਪਰਦਾ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਾਸ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਡ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਲਈ ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੀਸੀਡਬਲਯੂਐਲ ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਲਈ ਕੋਈ ਅਣਜਾਣ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਡ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਲਈ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੌਦੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਵਪਾਰਕ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਚੋਣਵੇਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਗ਼ੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ਐਲ) ਕੱਚੇ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਧੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਬੀਟੀਪੀਐਸ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਜੀਸੀਵੀਨਾਲ ਕੋਲੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਗ੍ਰੇਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਰਤ ਸੀ। ਕੇਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜੇਵੀਏ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਬੀਟੀਪੀਐਸ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਐਮ) ਸੀਆਈਐਮਐਫਆਰ, ਨਾਗਪੁਰ, ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਧੋਣਯੋਗਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਕੋਲੇ ਦੇ ਠੁਕਰਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗੀ ਸੀ.ਵੀ. ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਪੂਰੀ ਇਮਾਰਤ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰਕ ਸੀ.ਵੀ. ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਸੀ, ਧੋਣਯੋਗਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਉੱਡ ਗਈ ਹੈ।

(ਐਨ) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ ਐਮਓਸੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੋਧੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ 2011 ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਰਥਾਤ, ਐਫਬੀਸੀ ਉਦੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਮਓਸੀ ਨੇ ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਕੇਈਸੀਐਮਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਮੂਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਕਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਕੈਪਟਿਵ ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

21.3 ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੋਵਿੰਗ ਅਤੇ ਫਿਸ਼ਿੰਗ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸੁੰਘਣ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਿਵਲ ਝਗੜਾ ਕੀ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਬੁਰਸ਼ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਕੈਗ ਦੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਰਕੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜ ਤੱਕ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੁਕਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

21.4 ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। 24 ਦਸੰਬਰ, 2021 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਤੇ 3 ਮਾਰਚ, 2022 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਸਥਾਈ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ